

Železovský spravodajca

93701@pobox.sk

IX. ročník, december 2008

Mestské noviny

cena: 10,- Sk (0,33 €)

Kamerový systém sa rozrástol

2

Iveta Radičová bola v Železovciach, stretla sa s gymnazistami, poslancami a navštívila Útulok

3

V meste sa konala prehliadka speváckych zborov

6

Čochvíľa budú Vianoce
a nielo vela snehu.
Na stromček ľudia vešajú
tradičnú svoju nehu.

Treba sa rozdať ako Boží Syn,
veď v tom je krása Vianoc.
Nech neťaží nás mrzkosť vín,
keď láska prísť má na noc
a všetkých hviezda volá:
poďte a pite z pokoja,
pre všetkých bude miesta
okolo nášho stola.

Mikuláš Šprinc

**VÁŽENÍ ČITATELIA
ŽELIEZOVSKÉHO
SPRAVODAJCU!**

**V MENE SPOLUPRACOVNÍKOV
A SAMOSPRÁVY MESTA
ŽELIEZOVCE VÁM PRAJEME
LÁSKYPLNÉ, POKOJNÉ PREŽITIE
VIANOČNÝCH SVIATKOV,
V NOVOM ROKU PEVNÉ ZDRAVIE
A MNOHO OSOBNÝCH
A PRACOVNÝCH ÚSPĚCHOV.**

REDAKCIA

Láska – najhodnotnejší poklad na svete

Poklad sa ukrýva vo vnútri. Očami vidíme tisíce zázrakov sveta a vpustiť ich do svojho vnútra ho oživíme. Poklad je život, ktorého najväčším pokladom je láska.

Blížia sa Vianoce, najsvätejšie a najčarovnejšie sviatky roka. My, ľudia, sa obraciame jeden na druhého s láskou. Čo ale znamená slovo láska? Je vlastne základom všetkých zázrakov. Vychádza z hĺbky nášho srdca, obklopuje nás vládňosťou. Skrýva obrovskú silu, ktorá lieči, pomáha a učí, a bez podmienok...LÚBI.

Je najhodnotnejším pokladom sveta.

V našom materiálnom svete čoraz in-

tenzivnejšie pociťujeme, že teplo lásky akosi chladne. Ľudia oslepujú a ovládajú materiálne statky. Nevidia, že pravú hodnotu si kúpiť nemožno. Právě hodnoty ukrývajú naše srdcia. Skúsme sa pozrieť do svojho vnútra, do svojho srdca a hľadáme v sebe to dobré a krásne. Lúbme sami seba a budeme schopní ľúbiť iných. Obráťme sa prívetivo k iným a budeme cítiť, že čím viac lásky a dobra vyžarujeme, tým viac sa nám vracia. Úsmev, úprimné, milé slovo dokáže divy. Nenarodili sme sa, aby sme sa nenávideli, ale aby sme ľúbili a boli milovaní.

Láska robí človeka človekom!

Láska je teplá, ako pec.

Priložíš ruku a citíš.

Obrátiš k nej líce a žiari.

Okolo milujúceho človeka je iná atmosféra. Teplo.

Prajem vám, všetkým čitateľom, aby ste v každý deň roka cítili to obklopujúce a dôveru žiariace teplo!

Prajem pokojné, radostou žiariace Vianoce a šťastnými okamihmi naplnený Nový rok!

Mária Kántorová

Formuje sa budúcoročný rozpočet

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach sa zišli na tohtoročnom predposlednom zasadnutí 27. septembra. V úvode po krátkej diskusii schválili VZN č. 7/2008 – zásady hospodárenia s mestským majetkom. Venovali sa aj návrhu VZN č. 8/2008 o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území mesta. Uznesenie v tejto otázke odložili, spracovateľovi uložili dopracovať materiál podľa pripomienok. Poslanec Vojtech Tomašovič navrhol riešiť problém s dlhodobodoparkovanými vozidlami na verejných priestranstvách, ktoré ak majú tabuľku s evidenčným číslom, nemôžu byť klasifikované ako odpad. Podľa primátora

bude požiadavka evidovaná a zapracovaná do pripravovaného VZN o životnom prostredí. Poslanec Róbert Gulyás predložil na rokovanie návrh na zrušenie uznesenia z októbrového zasadnutia – schválenie zámennej zmluvy na pozemky medzi mestom a PD Pohronie. Predkladateľ sa opäť vyjadril, že by radšej podporil odkúpenie pozemkov pri Hrone než výmenu a spochybnil spôsob výberu mestských pozemkov ponúknutých na výmenu. Po búrlivej, avšak distingvovanej diskusii, v ktorej padali aj rôzne narážky, sa väčšina poslancov rozhodla potvrdiť rozhodnutie MsZ spred mesiaca. Plénum poslancov zobralo na vedomie návrh územ-

ného plánu centrálnej mestskej zóny, ktorý aj schválilo, rovnako ako VZN č. 6/2008, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť tohto plánu. Poslanci neschválili zmluvu o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena medzi mestom a Železnicami SR. V rámci projektu na rozšírenie vodovodu pre potreby priemyselnej zóny za železnicou je potrebné časť potrubia uložiť na pozemku ŽSR. Poslanci považovali poplatok žiadaný od spoločnosti za prehnane vysoký, preto zmluvu neschválili a rozhodli sa hľadať alternatívne riešenie. V 2. čítaní sa zaoberali programovým rozpočtom na roky 2009–2011. Všeobecná relatívna spokojnosť s rozpracovaným materiálom

bola dosiahnutá vďaka predošlým rokovaniam v rade úseku ekonomiky, kam boli pozvaní všetci poslanci a vedúci pracovníci MsÚ. Tam sa zhodli na niekoľkých prioritných projektoch, ktoré budú v nasledujúcom období podporovať. Predpokladá sa, že rozpočet bude prijatý na decembrovom zasadnutí MsZ. V závere sa MsZ uznieslo, že požiada riaditeľku Centra voľného času, aby predložila správu o činnosti organizácie a plán na budúci rok. V rámci diskusie sa opäť hovorilo o stretnutí vedenia mesta s podnikateľmi, z čoho sa nakoniec zrodil plán na neformálne stretnutie s obyvateľstvom.

(ik)

Monitorovanie mesta už z dvoch bodov

„Viacžilový optický kábel, ktorý je vedený lavou stranou Mierovej ulice, umožnil oživenie ďalšej monitorovacej kamery pred Domom kultúry. Jej záber siaha až k Lidlu, k slovenskej ZŠ i k autobusovým zastávkam na Komenského ulici. Zároveň sa rozšíril uhol otáčania kamery pred Námestím sv. Jakuba a čo je najdôležitejšie, riadiaci pult s monitormi sa presunul z budovy MsÚ na pracovisko Mestskej polície...“ – povedal koordinátor rady úseku vnútorných vecí Pavel Polka.

Ako sme sa mali možnosť presvedčiť, monitorovanie diania v uliciach mesta môže významnou mierou efektívizovať činnosť MsP. Vďaka záznamu a možnosti spätného sledovania sa už podarilo objasniť niekoľko incidentov. Príslušník MsP Ladislav Šedivý: „Najlepšie by však bolo, keby niekto monitory permanentne sledoval a hliadke oznamoval spozorované podozrivé udalosti. Na to však nie sme zatiaľ personálne vybavení. Už toto je však významný pokrok...“

Pripojením ďalších kamier sa v budúcnosti rozšíri monitorovaný priestor o ďalšie ulice a mestské časti, čo nepochybne prispeje k zvýšeniu bezpečnosti v meste a výrazne obmedzí vandalizmus. V rámci spolupráce bol istý záznam poskytnutý aj obvodnému oddeleniu PZ SR. (šh)

„Tuto si to môžem priblížiť a vidím, čo sa deje napríklad pred herňami...“

Príjem z jarmoku 422 tis. Sk (14007.83 €)

Napriek tomu, že počasie tradičnému Ondrejskému jarmoku v tomto roku nepriala, možno ho označiť ako úspešný. Až 218 stánkov, predávajúci zo všetkých kútov Slovenska, z Maďarska, Poľska až Rumunska, na poplatkoch sa vybralo 422 tis. Sk (14007.83 €). Nechýbali ľudovomelecke výrobky, karikaturista či výrobca miniatúr zo skla, adrenalínové atrakcie, najväčší záujem však bol o občerstvenie, najmä medovinu. Jarmok mal dobrý ohlas a bezproblémový priebeh, predávajúci boli spokojní s organizáciou a príslušníci mestskej polície nezaznamenali žiadny incident. (šh)

Ďalšie objekty budú napojené na centrálnu kotolňu

Sotva sa nájde niekto, kto by si nevšimol výkopové práce prebiehajúce v centre mesta v okolí Mestského úradu. Ide o investíciu spoločnosti Tenergo Brno – teplovod spájajúci kotolňu na Sládkovičovej ulici s budovou kina, MsÚ, Mestskej polície až kotolňou na Mierovej ulici. Toto prepojenie umožní centralizáciu dodávky tepla a neskôr redukciu počtu kotolní v prospech ekonomickej aj ekologickej efektívnosti pomocou prechodu na obnoviteľné zdroje tepelnej energie. (šh)

Pôdohospodári pre flexibilnejšie vzťahy...

Koncom novembra zasadala rada úseku pôdohospodárstva. Ústrednou témou bol návrh na zrušenie uznesenia MsZ o schválení zámennej zmluvy medzi mestom a PD Pohronie, týkajúcej sa vzájomnej výmeny pozemkov. Nakoniec sa členovia zhodli na tom, že podporia už schválené uznesenia s odporúčaním, aby PD svoj pozemok pred zámenou vyčistilo. V súvislosti s VZN o odpadoch sa účastníci rokovania vyjadrili o naliehajúcej potrebe zriadenia zberného dvora, ktorý môže dopomôcť k zníženiu počtu čiernych skládok. Koordinátor rady úseku Róbert Récsi: „Hovorilo sa aj o budúcoročnej činnosti na tomto úseku, najmä o komplexnom zmapovaní územia mesta z pohľadu využitia a vlastníckych pomerov jednotlivých parciel. Zrodil sa plán na zvolanie širokospektrálneho fóra pôdohospodárov pôsobiacich v meste a okolí, chceli by sme tým dosiahnuť väčšiu flexibilitu vzťahov medzi mestom a producentmi.“ Prítomní sa zhodli, že popri poľnohospodárstve budú viac pozornosti venovať aj lesnému a vodnému hospodárstvu a ochrane životného prostredia, ktoré sú s činnosťou rady úseku úzko spojené. (ik)

Zmluva zostáva v platnosti

Otázka zámennej zmluvy medzi mestom a PD Pohronie o výmene pozemkov v extraviláne mesta za parcely pri Hrone rezonovala aj na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Zmluvu v októbri MsZ odsúdilo, ale poslanec **Róbert Gulyás**, ktorý bol aj vtedy proti výmene pozemkov, podal návrh na zrušenie schváleného uznesenia. „Cítim som potrebu nestotožniť sa s týmto uznesením. Mám taký dojem, že sme konali unáhle. Pri záмене neboli dodržané určité transparentné postupy. Nevieť kto ponúkol naše pozemky za pozemok, za ktorý sa majú vymeniť. Som zásadne proti tomu, aby sa mesto zbavovalo majetku,“ vyhlásil Gulyás. Primátor pripomenul: „My sa majetku nezabavujeme, ale ho máme zveľadovať. Teda rozvíjať to, čo vieme najlepšie využiť a zo žiadneho zákona nevyplýva, že by sme mali rozvíjať najmä ornú pôdu, ktorú neobrábame. Naopak, keď budeme mať vo vlastníctve pozemky, na ktorých sa zrealizujú investície, to bude znamenať miliónové prínosy, pracovné miesta, predpoklady pre výstavbu, takže je pre mňa evidentné, že to je záujem mesta. Spomeňte si na jeseň minulého

roka, keď boli problémy s financiami, šetрили sme a keď sa táto otázka riešila, uvítali sme možnosť výmeny, pri ktorej sa nemusí minúť niekoľko miliónov za tieto parcely. Priebežne bola zmluva prichystaná, o súdnoznaleckých posudkoch a forme zmluvy sme aj rokovali niekedy v máji-júni.“ Do dialógu sa zapojil aj **Ján Cserba**, poslanec a predseda PD v jednej osobe: „Odzneli tu aj také slová, ako tunelovanie, čo je podľa mňa dosť silné. Táto výmena sa začala realizovať pred 12–13 mesiacmi, keď toto isté zastupiteľstvo hlasovalo o tom, či k nej pristúpi alebo nie. Keď niekto o tom nevedel, tak zrejme nebol prítomný, alebo nevedel o čom hovorí.“ Cserba vyhlásil, že porovnať hodnotu vymieňaných pozemkov je možné na základe znaleckého posudku, ktorý bol v tomto prípade vyhotovený a v mene družstva odmietol možnosť odpredaja pozemkov pri Hrone. Viceprimátor **Pavel Polka** povedal, že po účasti na rokovaní rady úseku infraštruktúry a získaní nových informácií zmenil svoj názor a bude hlasovať za zrušenie uznesenia. Spomenul, že poslanci neboli včas oboznamení s grafickým znázornením pozemkov

určených na výmenu, dostali sa iba k číslam parciel. „Otázne nie je to, či tie pozemky pri Hrone potrebujeme alebo nie, otázny je spôsob, ako ich dostať do majetku mesta a ten zvolený sa mi nezdá najvhodnejší,“ povedal. „Je prirodzené, že nemáme rovnaké názory, väčšina napokon dospeje k nejakému kompromisu. Môžem pokojne vyhlásiť, že nevidujem žiadne zákulisné záujmy,“ vyhlásil primátor. Situáciu sa zmierujúcim tónom snažil upokojiť aj **Vojtech Tomašovič**: „Tieto pozemky budú mať pre nás veľký význam. Nepozerám sa na to len cez peniaze, ale aj z morálneho hľadiska. Stojím si za svojím hlasovaním za výmenu. Toto mesto potrebuje nielen kanalizáciu, výstavbu, chodníky, cesty, ale ďaleko viac. Keď si už niekto dal takú námahu, že sa tieto činnosti snažil podporiť, dajme tomu zelenú a nerobme žabo-myšie vojny, aby sme si po štyroch rokoch mohli povedať, že dnes si pokojne môžeme lahnúť spať.“ Zastupiteľstvo napokon nepodporilo zrušenie svojho predchádzajúceho uznesenia, čo znamená, že zámenná zmluva dostala opäť podporu väčšiny poslancov.

(ik)

Radičová v Želiezovciach

Dňa 27. 11. naše mesto navštívila bývalá ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR a kandidátka na funkciu prezidenta SR Iveta Radičová. Najskôr sa v Dome kultúry stretla so želiezovskými gymnazistami, s ktorými sa podelila o svoje spomienky na študentské roky, zaujímala sa o ich názory na spoločenské problémy – celé stretnutie sa točilo okolo (ako inak?) sociológie. Potom navštívila Útulok, pozrela si zariadenie, niekoľko obyvateľov navštívila priamo v ich izbách a vypočula si ich životné príbehy. Svojím bezprostredným, prirodzeným vystupovaním a kultivovanosťou urobila dobrý dojem (akiste) aj na našich poslancov, keď sa potom na chvíľu zastavila na práve prebiehajúcim zasadnutí MsZ. Témou krátkeho (takmer) neformálneho rozhovoru bola politika zamestnanosti... (sh)

I. Radičová: „Chodím po Slovensku počúvať ľudí, aby som poznala ich problémy, aby som vedela, čím žijú.“

Fórum občanov (najmä) o ekonomických otázkach

Občania nášho mesta sa 18. novembra mohli v miestnom dome kultúry stretnúť s poslancom NR SR **Ivánom Farkasom**. Hovorilo sa o aktuálnych témach, nie však o vtedy gradujucej situácii v slovensko-maďarských vzťahoch. Poslanec, ktorý sa v SMK zaoberá ekonomickými otázkami, hovoril o hospodárskej kríze a zavedení eura u nás, o určení a posunoch centrálnej parity, pričom poslucháčom ponúkol vo viacerých otázkach fundované vysvetlenie. „Euro zavádzame v najvhodnejšom období, uprostred svetovej krízy, pretože euro je silná mena,“ povedal a dodal, že je to jedna z príčin, prečo sa nás kríza nedotkla v takej miere, ako susedné krajiny.

O hospodárskej kríze Farkas povedal, že viac-menej k nej viedla hypotekárna kríza, ktorú zas spôsobil bytový program Clintonovského kabinetu. Z ťažko dobytých hypoték banky vykonštruovali nové produkty a keď ceny nehnuteľností začali klesať, našťastoval sa lavína. Slovenské banky boli našťastie zainteresované v týchto obchodoch len minimálne, zato podľa Ivána Farkasa NBS mala nakúpené „toxicke cenné papiere“, čiže produkty odvodené od nedobytných hypoték. Na stretnutí sa zúčastnili aj poslanci mestského zastupiteľstva za SMK, takže po prednáške Ivána Farkasa sa do popredia dostali aj témy z komunálnej politiky. Bývalý primátor **Géza Nagy** kritizoval vo viacerých oblastiach súčasné vedenie mesta, poslanci **Géza Horváth** a **Ján Cserba** v odpovedi na jeho podnety zhodne vyhlásili, že sa tvrdo pracuje na rozvoji mesta a spomenuli niekoľko príkladov blízkeho svojmu poľu pôsobnosti: podpora spojenia maďarského gymnázia a ZŠ, koncepcia športu a kultúry, projektová príprava, kanalizácia a význam cestovného ruchu. V súvislosti so spojením škôl Iván Farkas poznamenal, že je dôležité, že v meste je zhoda na túto tému, z pozície poslancov VÚC môžu tak oveľa efektívnejšie podporovať tento cieľ.

(ik)

Stretnutie

Zastihol som ju v predsáli rokovacej a obradnej siene ako hosťku rokovania mestského zastupiteľstva. Vysoko kultivovaná, vzdelaná, vždy dobre pripravená a pohotovo komunikujúca dáma. Netechnokratka.

„Osobné stretnutie s Vami je mi cenné a vzácne. Som obyčajný človek, žiadna miestna celebrita.“ S dôrazom na druhé slovo ma spoznala: „Aha, OBCĀN!“ Uvoľňujúci smiech. Je pôvabnejšia než na obrazovke. Pokračoval som: „Ústava, protokol a etiketa vyžadujú úctu k prezidentovi. Budem voliť Vás. Ak to vyjde, aj ctíť. Dobrovoľne, ochotne a rád. So samozrejmu a prirodzenou úctou aj vážiť. Nepovinne.“ Pointa ju prekvapila: „Čo ste mi práve povedali, riadne si zapamätám. Ďakujem Vám.“ Prof. PhDr. Iveta Radičová, PhD. Moja budúca aktívna prezidentka.

Napísali ste

(j.r.), Želiezovce 27. 11. 2008

Vianoce pred dverami a samospráva v polovici

Napĺňa ma radosťou, že Vám pod stromček môžem ponúknuť darček v podobe vynikajúceho výsledku dvojročnej práce poslancov a pracovníkov mesta. Dnes je už jasne vidno, že voliči pri voľbe poslancov mali dobrý odhad. Neobvykle nové poriadky, ktoré zaviedli do organizácie práce samosprávy priniesli bohatú úrodu.

Na nebezpečné dlžoby mesta spôsobené hlavne nemocnicou môžeme už pomaly pokojne zabudnúť. Sme tým v stave každý rok z vlastných síl a úverov vynaložiť na výstavbu 25 mil. Sk.

Novozaložená spoločnosť Eurospinn vo väčšinovom vlastníctve mesta – bývalé technické služby (VEPOS) pri väčšom výkone, za tie isté peniaze produkuje pre mesto doteraz nepoznaný zisk. Vďaka tomu sme vybudovali chodník k Úradu práce, priestor pred Nesti, prebehli úpravy na Mierovej ulici, osadené boli informačné tabule, odstránili sa havárie na striech budovách domu kultúry, športky, telocvične, elektrických rozvodov v dome služieb a slobodárne.

A máme tu už skutočné separovanie odpadu v celom meste s nákladom 320 tis. Sk ročne.

Je potešujúce že mesto mohlo aktívne

prispieť k začatiu výroby v malej a aj veľkej hale bývalej SES Tlmače – cca 150 nových pracovných príležitostí teraz, výhľadovo 400.

Vynovená a novými ľuďmi posilnená Mestská polícia prvýkrát v histórii mesta vykonáva 24 hodinovú službu aj v sobotu a nedeľu. Účinnosť jej práce sa zlepšuje zmenou prístupu k službe a stále sa rozširujúcim kamerovým systémom.

Neziskovým organizáciám a občianskym združeniam na kultúru, spoločenské veci a šport poskytlo mesto z rozpočtu 1,2 milióna Sk.

Úspešne sme dokončili stavbu z predošlého volebného obdobia Uzavretie skládky odpadov za 18,0 mil. Sk a územný plán centra mesta v hodnote 600 tis. Sk.

Verejnost vie, že k tomu aby sme mohli čerpať peniaze na investície z EÚ, musíme najskôr nechať vypracovať komplikované projekty. Tieto projekty môžu vypracovávať len na to určené profesionálne kancelárie. A napriek tomu, len malá časť týchto projektov má šancu na schválenie.

V rekordne krátkom čase sa podarilo vypracovať a v niekoľkých prípadoch už aj úspešne podať nižšie uvedené projekty:

- 1.) Hospodársky dvor na separovaný zber odpadu s výrobou paliva 15,0 mil. Sk
- 2.) Kanalizácia priemyselnej zóny za železnicou, 1. etapa 10,5 mil. Sk
- 3.) Kanalizácia priemyselnej zóny za železnicou, 2. etapa 20,0 mil. Sk
- 4.) Dostavba detského ihriska Hviezdoslavova ulica 0,17 mil. Sk
- 5.) Rekonštrukcia hrobky Esterházy, kostol sv. Jakuba 0,2 mil. Sk
- 6.) Kanalizácia celého mesta 200,0 mil. Sk
- 7.) Rekonštrukcia základnej školy (Mierová ul.) 40,0 mil. Sk
- 8.) Rekonštrukcia materskej školy (Ul. SNP) 26,0 mil. Sk
- 9.) Hospodársky dvor na separovaný zber odpadu 7,5 mil. Sk
- 10.) Biofermentor EWA 25,0 mil. Sk
- 11.) Partnerské vzťahy s družobnými mestami a regiónom 2,0 mil. Sk
- 12.) Vzdelávanie zamestnancov mesta 1,7 mil. Sk
- 13.) Aktivačná činnosť 1,0 mil. Sk

Čísla a tabuľky vedľa by veľmi únavné, napriek tomu ich uverejňujem len pre trezlivých čitateľov, ktorý si potrpia na podrobné informácie.

Projekty na investičné akcie pripravené v roku 2008	
<i>a/ Vypracovanie projektových dokumentácií – o dotácie z fondov - dodané:</i>	
	tis. Sk
1	Dobudovanie kanalizačnej siete 1 166
2	Rekonštrukcia, prístavba a modernizácia ZŠ Mierová ul. 666
3	Rekonštrukcia, prístavba a modernizácia MŠ na Ul. SNP 9 290
4	Vodovod - západná časť Železničná ul. (za železnicou) 255
5	Združený zberný dvor odpadov - separácia, kompostáreň, biofermentor 350
<i>a/ SPOLU</i>	
2 727	
<i>b/ Vypracovanie projektových dokumentácií – o dotácie z fondov - rozpracované:</i>	
6	Územný plán centrálnej mestskej zóny 455
7	Verejných priestranstvá SNP, Petófiho, Mierová, Komenského ul. 1 000
8	Audit verejného osvetlenia 25
9	Verejných osvetlenie mestskej časti Karolina 150
10	Rekonštrukcia – Soví dom 50
11	Rekonštrukcia kaštiel'a 300
12	Ekologická stabilita a biodiverzita - návrhy opatrení 20
13	Urbanistická štúdiá k projektu Želiezovce – Mesto Franz Schuberta 500
<i>b/ SPOLU</i>	
2 500	
<i>c/ Vypracovanie projektových dokumentácií z operatívnych úloh - dodané</i>	
14	Dom služieb – rekonštrukcia elektrických rozvodov 13
15	Dom smútku Svodov 95
16	Domček na detskom ihrisku na Hviezdoslavovej ul. 34
17	Dopravné značenie a parkoviská mesta 132
18	Rekonštrukcia dvoru budovy domu služieb 120
19	Prepojenie Tržnej a Agátovej ulice 47
20	Vnútroblokové spevnené plochy - plocha pod garáže pri kotolni 123

21	Prestavba garáží vo dvore MsÚ	18
22	Rekonštrukcia miestnej komunikácie - Fučíkova ul.	195
23	Rekonštrukcia miestnej komunikácie - Sládkovičova ul.	65
<i>c/ SPOLU</i>		842
<i>d/ Vypracovanie projektových dokumentácií z operatívnych úloh - rozpracované</i>		
24	Parkovisko pri dome kultúry	100
25	Oprava miestnej komunikácie - Železničná ul.	196
26	Prestavba budovy slobodárne	200
27	Rekonštrukcia domu smútku Želiezovce + kolumbárium	180
28	Rekonštrukcia strechy a podkrovných priestorov MsÚ	150
<i>d/ SPOLU</i>		826
<i>a - d / SPOLU</i>		6 895

Investície uskutočnené v roku 2008

<i>e/ Realizácia výstavby - dokončené, pred dokončením:</i>		tisíc Sk
29	Kanalizácia priemyselných areálov za železnicou	5 200
30	Vnútroblokové spevnené plochy - plocha pod garáže pri kotolni	750
31	Prestavba garáží vo dvore MsÚ	750
32	Rekonštrukcia telocvične na štadióne	200
33	Náhradný monitorovací vrt skládok TKO	82
34	Projekt zelená oáza - detské ihrisko na Hviezdoslavovej ul.	168
35	Miestne chodníky	200
36	Oplotenie skládky TKO	63
37	Oplotenie rímsko katolíckeho cintorína	1 050
38	Výmena prístrešku pri autobusových zastávkach	250
39	Rekonštrukcia strechy kultúrneho domu	965
40	Vybudovanie viacúčelového ihriska	2 810
41	Rekonštrukcie škôl a rozšírenie ich vybavenia	680
42	Rekonštrukcia elektrických rozvodov budovy domu služieb	1 000
43	Zabezpečenie ortofotomapy	32
<i>e - f / SPOLU</i>		14 200

volebného obdobia

Po hore uvedenom prehľade je osožné uviesť nasledovnú bilanciu :

- a) splatenie záväzkov nemocnice z vlastných zdrojov do konca roka 2008 5 mil. Sk
 - b) investície do výstavby do konca roka 2008 14 mil. Sk
 - c) investície do projektovej prípravy výstavby do konca roka 2008 7 mil. Sk
- spolu 26 mil. Sk**

Sedem mil. Sk je veľa peňazí z rozpočtu Želiezoviec. Ale sú bezpodmienečným predpokladom pre vyhotovenie projektov, vďaka ktorým je pripravená výstavba v hodnote zhruba 360 mil. Sk. Musíme byť však realisti, a preto uvažovať aj o tých najhorších variantoch, ale ešte aj v takom prípade predpokladáme vytvorenie hodnoty pre mesto za toto volebné obdobie v hodnote minimálne 50 mil. Sk. V tom najhoršom prípade z úverov čo bude znamenať možnosť vytvorenia hodnoty počas tohto volebného obdobia vo výške 80 mil. Sk (20 mil. Sk ročne).

Reálny výsledok za pomoci fondov sa javí vo výške 330 mil. Sk (82 mil. Sk ročne)

Ak by sa podarilo okrem tohto všetkého získať aj individuálnych investorov na realizáciu aspoň niektorých. Je jasné, že rozsah tohto projektu je tak veľký, že môže naplniť aj niekoľko volebných období a jeho realizácia môže zabezpečiť dlhodobý rozvoj a skrásle-

nie nášho mesta.

Ťažisko práce sa v roku 2008 presunulo z hľadania optimálnej štruktúry, personálneho obsadenia, vzťahov a sanácie záväzkov po nemocnici na realizáciu programu rozvoja mesta a kultúrnej krajiny.

Chcem sa poďakovať všetkým poslancom, ktorí vytvorili základ tohto úspechu a drvivej väčšine pracovníkov mesta, ktorí napriek postupným zmenám organizácie položili na stôl tento obdivuhodný kus práce. Občania v uliciach tento výrazný výsledok možno nevidia, ale už počas výstavby v roku 2009 sa budú môcť presvedčiť na vlastné oči o jeho vysokej hodnote.

Občanov Želiezoviec chcem na záver ubezpečiť, že naša samospráva je už dnes preukázateľne na dobrej ceste zveladenia Želiezoviec. Aj keď fungujeme nestranicky a poslanci majú rozdielne názory na poradie dôležitosti, majú rozdielny temperament a spôsob komunikácie, vedeli prijímať rozhodnutia a zatiaľ nikto z nich nehodil uterák do ringu.

Prepáčte mi to množstvo údajov, verím že sa mi týmto podarilo na druhej strane vliať optimizmus z napredovania mesta a prispieť k Vašej pohode počas sviatkov.

Prajem Vám všetkým láskyplné Vianoce.

Pavel Bakonyi

O faraónoch, alebo „prečo nemá novinár čiapku“.

Nie vždy sa mi podarí prečítať celé vydanie Želiezovského spravodajcu. Pri októbrovom vydaní sa mi to podarilo a nevydržal som, aby som náš mesačník a štipku diania v meste (samozrejme z môjho pohľadu) neokomentoval. Spomenul som si na starý vtíp, ako vlk hľadal zámienku, aby mohol vybiť zajaca. I napriek tomu, že zajac všetky jeho požiadavky splnil, vlk vždy našiel dôvod, prečo mu to nevyhovovalo. Nakoniec chýbala zajacovi na hlave čiapka.... Takže bonmot „prečo nemá novinár na hlave čiapku“ patrí našim novinárom.

Redaktori novín boli párkrát verejne (a možno veľakrát neverejne) kritizovaní, že to, čo produkujú, nie je to pravé orechové. Možno, že sme ich kritikou „usmernili“, ale je možné aj to, že sme im týmto naopak „pristihli krídla“ slobodného vyjadrovania sa. U mňa platí – buď niekto svoju robotu vie robiť bez extra usmerňovaní, alebo môže mať rotu usmerňovačov, a výkon bude vždy slabý. A platí to u novinárov, ekonómov, účtovníkov, úradníkov, ba tvrdím, že tak to bolo aj u faraónov. Samozrejme, úplne bez usmernenia to vždy nejde. Jedným z najprirodzenejších a najúčinnějších „usmerňovačov“ je cieľ našej práce. V prípade novinára to môže byť napr. pravdivá informácia, u ekonóma dobrý hospodársky výsledok, u účtovníka bezchybná uzávierka, u úradníka spokojný občan/stránka. A u faraónov to bola napríklad najvyššia postavená pyramída.

Ale iste môže byť cieľom aj niečo iné. Žeby aj v budove nášho Mestského úradu boli ciele nejaké zamotané? Na zastupiteľstvách odznievajú veľakrát kritické, tvrdé slová. A predsa znejú v novinách tak vyhladené, až vyžehlene. Kritické názory niektorých poslancov sa tam ani nedostanú. Je za tým tiež nejaký cieľ?

Zoberme si takýto prípad. Predstavte si takú banalitu, akou je záclona. Betár poslanec zbadal, že záclona v sobášnej sieni je deravá, že by z diery zajac vyskočil. Upozornil úradníka (-ov), aby mu (im) takpovediac pre túto záležitosť určil cieľ. A čo sa stalo po troch mesiacoch odvtedy? Nič. Diera je tam dodnes. Podobne je to aj s toľkokrát spomínaným pásom ruží na hlavnej ceste. Budú to pomaly dva roky, čo tému odstránenia zeleného pásu a rozšírenia cesty poslanci omieľajú. A desiatky ďalších nápadov pre zlepšenie bežného života v našom meste. Len to omieľame a výsledok nikde. Ale ako chceme prestavať cestu, keď nevieme vymeniť jednu záclonu? Je nesprávne zafinancovaný cieľ? Alebo nesprávni ľudia na nesprávnych miestach? Alebo hádam aj dnes žijú faraóni, ktorí sa tak sústreďujú na svoju vysnívanú najvyššiu pyramídu, že na ostatné, bežné veci pritom zabúdajú?

Peter Martosy

Záujem je najmä o futbal

Multifunkčné ihrisko, ktoré sa stavia z prostriedkov poskytnutých v rámci podaného projektu ZŠ Želiezovce, bude dokončené v budúcom roku. „Je to z objektívnych príčin, nie z pochybenia. Aj škola, aj dodávateľ robí, čo sa dá, ale použitá technológia potrebuje určitú teplotu a novembrové mrazy nedovoľovali pokračovať v pôvodnom tempe. Dodávateľská firma má rozrobené aj ďalšie projekty, ak by niektorý z nich vypadol, je ešte teoretická možnosť na dokončenie v tomto roku,“ hovorí Vojtech Tomašovič, zástupca riaditeľky ZŠ. Škola si v rámci projektu mohla vybrať trávnik druhej alebo tretej generácie. Prvý je vhodný na viac druhov športov – tenis, hádzanú, volejbal, basketbal, futbal, ale má kratšiu životnosť. „Na základe prieskumu sme zistili, že ihrisko bude z 80% využitú na futbal, zvyšok na nohejbal a podobne. V želiezovciach máme tenisové kurty, na basketbal máme ihriská v školských telocvičniach. Preto sme sa rozhodli pre trávnik tretej generácie, ktorý má síce obmedzené využitie, ale z hľadiska potrieb škôl, športového klubu, záujmových združení a jednotlivcov bude mať väčší prínos. Bude využívané na futbal, volejbal a nohejbal. Podmienkou bude predpísaná obuv,“ dodáva zástupca. (ik)

Mesto je macošské k Sládkovičovej ulici

Toto tvrdenie nie je neopodstatnené, to môžu potvrdiť obyvatelia tejto ulice. Náš problém nie je novodobý, začal sa pred rokmi, dokonca desaťročiami a zdá sa, že nespeje k riešeniu, skôr sa prehľbuje.

Píšem o stave našej ulice, ktorý by nezodpovedal ani potrebám opustenej kopaničiarskej komunikácie. Vieme, že zavedenie plynu a vody si vyžiadalo porušenie vozovky, ktorú pred niekoľkými rokmi dali provizórne do poriadku. Lenže odvtedy sa situácia zhoršuje, vzniknuté výmole sa zväčšujú a prehľbujú. Reakcia na naše sťažnosti bola, že ich naplnili drobným štrkom, čo situáciu riešilo, ale opäť iba dočasne. Premávajúce autá v priebehu krátkeho obdobia vyhádzali štrk a výmole sa opäť začali zväčšovať. V daždivom počasí je ulica prakticky nepriechodná, mláky ju zaplavujú v celej šírke. Začiatkom októbra sme si vydýchli, keď sa na našej ulici objavili ťažké mechanizmy. Mysleli sme si: konečne sa niečo deje, už nebudeme musieť chodiť po členky vo vode. Naša radosť opäť netrvala dlho, stalo sa, čo aj predtým, výmole zmizli, ale opäť starým spôsobom. Našu zlosť znásobuje, že susedná ulica dostala asfaltové výtlky, ktoré vydržia dlhšie ako štrk. Čítala som v Spravodajcovi, že sa pripravili plány aj na obnovu Sládkovičovej ulice. Chceli by sme sa toho dožiť, aby sa to aj realizovalo, lebo podobné sľuby sme už počuli a čítali. Členov mestského zastupiteľstva by som poprosila, aby v čase rozpúšťania sa snehu prešli po našej ulici, snáď pochopia naše obavy.

Ružena Törökóvá

Oslávili výročie prvej prehliadky spevokolov

V našom meste sa pred 50 rokmi uskutočnila prvá celoštátna prehliadka speváckych zborov. Pri tejto príležitosti sa začiatkom novembra uskutočnil v Dome kultúry festival maďarských speváckych zborov. Podujatie zorganizovali: občianske združenie Želiezovské hlasy, občianske združenie Blue Art, MO Csema-dok, ZŠ s VJM Želiezovce, Gymnázium J. A. Komenského s VJM Želiezovce, Regionálne osvetové stredisko Levice a Mestská knižnica v Želiezovce. S nápadom prišiel Géza Horváth, ktorý týmto podujatím popri pripomenutí si polstoročnice prvej prehliadky zborov chcel založiť aj tradíciu.

Súčasnou podujatia bola spoločná výstava o živote Vilmosa Csontos, narodeného pred 100 rokmi a Eugena Szijjártó, ktorý bol hlavným organizátorom pamätnej prehliadky zborov pred

50 rokmi. Na výstave predstavila básnika učiteľka gymnázia Mária Gubíková, život a dielo E. Szijjártó priblížil Géza Horváth,

dirigent želiezovských zborov. Na podujatí účinkoval detský zbor ZŠ s VJM, skupina Gereben a jej hosť, Alexander Göbő, ktorý sa

predstavil ako výborný gitarista.

V sobotu 8. novembra sa na koncerte vo veľkej sále DK predstavil Miešaný zbor Franza

učiteľov na Slovensku Lajosa Vassa. Na podujatie prišli diváci zo všetkých kútov Slovenska, aj zo zahraničia. Medzi nimi bola aj vdova Eugena Szijjártó Ilona Nagy, András Takács, ktorý sa vo svojom slávnostnom prejave zmienil o podujatí pred pol storočia, dirigent Ferenc Sapszon a ďalší.

V programe odzneli zhudobnené básne Vilmosa Csontos a diela Eugena Szijjártó. Netradičným bolo vystúpenie zboru z Čeboviec, ktorý pod vedením dirigenta Árpáda Nagya spestril svoje vystúpenie rozostavením spevákov okolo obecnstva či premiestňovaním sa počas spevu, čím poslucháčov obdaril novými teatrálnymi a akustickými elementmi. Podujatie ukončilo spoločné vystúpenie všetkých zborov pod vedením Árpáda Tótha a Móniky Józsa. (ik)

Schuberta, Ženský spevácky zbor Zoboralja zo Žirian, Spevokol Szedera Fábiána z Čeboviec a Spevácky zbor maďarských

Povinnosť - úcta - priateľstvo.

Takto znie heslo Asociácie policajtov vo výslužbe (APVV), ktoré v sebe združuje bývalých príslušníkov policajno-bezpečnostných služieb, najmä Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície SR. Toto nepolitické, dobrovoľné záujmové občianske združenie príslušníkov v súčasnej dobe združuje okolo 3990 členov, vrátane registrovaných čakateľov po celej Slovenskej republike. Keďže sa v našom meste nachádza nápravnový ústav a bývajú tu príslušníci policajného zboru, dalo sa očakávať, že dôjde k založeniu miestnej organizácie asociácie (MO APVV). Stalo sa tak 5. 4. 2008 s 25 registrovanými členmi. Tento počet sa do prvej riadnej členskej schôdze

rozrástol na 43 členov. Riadna členská schôdza sa konala 29. 8. 2008 v poľovníckej chate v Želiezovciach. Členovia MO APVV pripravili dôstojné podmienky na rokovanie vrátane bohatého občerstvenia a zábavy.

Na rokovaní sa bohužiaľ nezúčastnili pozvaní zástupcovia mesta a ospravedlnili sa aj funkcionári policajného zboru. Dúfajme, že

na výročnej členskej schôdzi v januári 2009 už budeme môcť rokovať v ich prítomnosti, pretože len vzájomnou spoluprácou bude možné využiť profesionálne skúsenosti členov Asociácie policajtov vo výslužbe. Medzi hlavné ciele asociácie patrí podpora úcty k zákonom a k verejnému poriadku vo svojom okolí, podpora výmeny profesionálnych skúseností s funkcionármi a príslušníkmi policajno-bezpečnostných služieb, zvyšovanie prestíže policajného zboru a zlepšovanie vzťahov medzi políciou a obyvateľstvom a v neposlednom rade poskytovanie pomoci polícii a obyvateľstvu s využitím znalosti postupov. Členovia asociácie vlastnia preukaz s emblémom APVV, fotografiou a členským číslom, motorové vozidlá členov sú označené samolepkou s osobným číslom umiestneným na prednom skle vozidla. Každý príslušník policajného zboru ale aj občan v núdzi si môže byť istý, že od týchto ľudí po celom Slovensku môže očakávať podporu a kvalifikovanú pomoc. Na rozdiel od Klubov priateľov polície, kde sa združujú aj civilné osoby, sponzori a podnikatelia, asociácia policajtov vo výslužbe umožňuje stať sa členom len na základe výmeru o poberaní výsluhového alebo invalidného dôchodku príslušníka. Kvalifikovanú pomoc môžu členovia asociácie poskytnúť napríklad pri spolupráci s orgánmi policajného zboru v pátraní po nezvestných osobách a pod. O ďalších aktivitách MO APVV, ako aj o aktuálnom dianí v asociácii Vás budeme pravidelne informovať.

Mgr. Ottmár Gabriel,
člen predsedníctva MO APVV

Chceme aj my žiť v spoločnosti s vami

Veľa ľudí sa desí kontaktu s psychotikmi, pretože spôsoby správania a reakcie týchto ľudí sú im cudzie a vyvolávajú v nich strach a neistotu. Väčšina pred nimi zatvára oči, alebo reaguje výsmechom na „choromyselných“. Kto už chce uznať za pravdu, že psychóza môže zasiahnuť v zásade každého?

Pacient je silno ponorený do seba. Má len malý alebo žiadny záujem o okolitý svet. Do liečby takýchto pacientov okrem liekov sú zahrnuté aj rôzne terapie, ktorými sa aj my snažíme našim obyvateľom Domovov sociálnych služieb pomôcť. Sú to napr. muzikoterapia, tvorivá terapia (maľovanie, kreslenie, modelovanie), ergoterapia alebo terapia prácou, pohybová terapia atď. Zámerom je odučiť ich od nezámerného spôsobu správania a naučiť „novému zmysluplnému životu“. Samozrejme, k životným potrebám takéhoto života patria okrem jedla, pitia, spánku atď. aj telesný pohyb, aktivita, potreba bezpečia, lásky, úcty a obdivu. Snažíme sa využiť ich kreativitu, preto sa zúčastňujeme aj rôznych aktivít.

V rámci programu pracovnej terapie nedávno prijali naše pozvanie aj žiaci ZŠ s VJM s pani učiteľkami Meliškovou a Erdélyiovou, ktoré pripravili pre obyvateľov nášho zariadenia krátky program. Ďalšími prizvanými boli deti z MŠ s VJS. Po dohode s pani riaditeľkou I. Kálaiovou prijali naše pozvanie a pripravili tiež zaujímavý a veľmi pekný program. Detičky prišli v sprievode učiteľiek A. Jókayovej a R. Vargovej, ktoré s nimi trpezlivo program pripravili. Všetkým im patrí veľká vďaka. Okrem detí ako prvý hosť v rámci našej terapie prijal pozvanie MUDr. Princzkel, ktorý spestril náš spôsob činnosti. Ďakujeme mu za čas, ktorý nám venoval svojou zaujímavou zdravotníckou prednáškou. Im všetkým ďakujeme v mene obyvateľov želiezovského DSS, ktorým pomáhate zaradiť sa do spoločnosti.

Ingrid Sepešiová

HISTÓRIA ŠKOLY

(Piata časť)

Pri spomienke na Rímsko-katolícku ľudovú školu v Želiezovciach je potrebné zmieniť sa o organizáciách, ktoré svojou činnosťou efektívne podporovali školu a chudobné deti. Medzi sponzorov školy patrili: Rodičovský spolok, Oltárny spolok a Garda Ježišovho srdca.

Už v 20. rokoch sa pravidelne usporadúvali rodičovské združenia, ktoré boli zvolávané štvrtoročne a venovali sa najmä prospechu a správaniu žiakov. Na každom rodičovskom združení odznela aj prednáška s výchovnou tematikou, najčastejšie v podaní riaditeľa Štefana Delyho. Na združeníach sa zúčastňovalo relatívne málo rodičov. „Príčinou je nezáujem rodičov o svoje deti,“ poznamenáva kronikár školy. Prerom nastal začiatkom 30. rokov, keď pri škole vznikol Rodičovský spolok. Jeho potrebu zdôrazňoval riaditeľ Štefan Dely a na jeho návrh rodičia delegovali zo svojich radov 8 členov do výboru. Od tej doby sa na zhromaždeniach zúčastňovalo 110–130 rodičov (pri počte žiakov 170).

„Bolo zabezpečené ďalšie vzdelávanie rodičov a zimné kurzy.“ Členský poplatok bol stanovený na 1 korunu, bol použitý na podporu odkázaných.

Členom Oltárneho spolku mohol byť každý katolík (ženy aj muži), ktorý pravidelne praktizoval svoju vieru, cítil úctu k oltárnej sviatosti a dodržiaval pravidlá spolku. Členovia podľa svojich možností podporovali školu aj materiálne. Navštevovali kostoly, vyhľadávali pútnické miesta. Schádzali sa každú poslednú stredu v mesiaci, kedy si prediskutovali ďalšiu činnosť obohacujúcu komunitný život. Z príjmov z podujatí venovali časť škole, najmä na pomoc chudobnejším žiakom.

Najpočetnejším spolkom zaniatých veriacich školopovinných detí bola

„Pri veľkom kolese“

V jedno septembrové ráno roku 1960 som sa zobudila so šiestimi hladnými deťmi a 75 centmi vo vrecku. Ich otec bol preč.

Chlapci boli vo veku od troch mesiacov do siedmich rokov, ich sestra mala dva roky. Prítomnosť ich otca vzbudzovala v nich len strach. Zakaždým, keď počuli jeho pneumatiky zaškrípať na štrkovej ceste, panicky sa utkali schovať pod svoje posteľ. Podarilo sa mu po sebe zanechať 15 dolárov - aspoň na nákup.

Teraz, keď sa rozhodol odísť, už nebude viac bitia, ale ani žiadne jedlo. Ak existoval nejaký sociálny systém v tom čase v južnej Indiane, určite som o ňom nevedela.

Vyumývala som deti, že vyzerali ako vymenené a obliekla som si svoje najlepšie domáce šaty. Naložila som deti do svojho hrdzavého starého Chevroletu z r. 1951 a išla som si hľadať prácu.

Všetci siedmi sme šli do každého závodu, skladu a reštaurácie v našom malom mestečku. Smola. Deti zostali natlačené v aute a snažili sa byť pokojné, zatiaľ čo som sa snažila presvedčiť každého, kto ma len vypočul, že som ochotná sa zaučiť, alebo robiť čokoľvek. Potrebovala som prácu. Ale stále nič. Posledné miesto, kam sme zašli, bolo len pár míľ za mestom. Bol to starý motorest pri diaľnici, slúžiaci aj ako zastávka pre kamióny. Nazýval sa Pri veľkom kolese. Staršia pani, ktorá ho vlastnila, potrebovala niekoho na nočné smeny od 23. do 7. hodiny. Platila 65 centov na hodinu a mohla som začať hneď v tú noc. Utekala som domov a zavolať som susedkinej dcére, ktorá zvykla strážiť večer deti. Vyjedala som s ňou, že môže prísť a spať na gauči za dolár na noc. Mohla prísť s pyžamom, keď moje deti už spali. Vyzeralo to dobre aj pre ňu a tak sme sa dohodli. V ten večer sme si s deťmi klakli, pomodlili sa a poďakovali Bohu, že

centrálne riadená Garda Ježišovho srdca. Jej cieľom bol rozvoj osobnosti detí pomocou nástrojov adekvátnych ich veku, s osobitným zreteľom na uctievanie Ježišovho srdca. Značnú časť činnosti spolku predstavovalo šírenie katolíckej tlače, sčasti v rámci svojich rodín, sčasti vo svojom okolí. Mieste Srdcové gardy boli buď priamo, alebo prostredníctvom školy napojené na farnosť a farár bol ich vedúcim (najčastejšie mladší farár). Podľa údajov z roku 1942 pôsobila Srdcová garda v takmer každej katolíckej škole, v takmer 2500 gardách pôsobilo 250–300 tisíc členov.

V želiezovskej rímsko-katolíckej ľudovej škole vznikol Spolok Ježišovho srdca 25. mája 1931 s členským zázemím tvoriacim 40 dievčat a 40 chlapcov. Promočná slávnosť sa konala v kostole. V kronike stojí poznámka: „Dňa 4. októbra 1931 sa pri príležitosti vysviacky vlajky v kostole konala povznášajúca udalosť. Srdcovej garde daroval neznámy darca vlajku. Druhá bola kúpená z verejnej zbierky. Dňa 4. októbra sa konalo slávnostné vysvätenie oboch vlajok. Patrónkami vlajok boli: grófka Ernestina Coudenhove a Mária Királyová Nemesová. Význam tohto dňa si pripomenul kaplán Štefan Mészáros, gardisti predniesli tri piesne v dvoch hlasoch. Na vlajkové žrde boli vyšíte texty, zhotovili ich: dekan Vincent Fekete, grófka Ernestina Coudenhove, Štefan Mészáros, Štefan Dely, Eugen Nemes, pani Nemesová, pani Modrovicsová, pani Borovitsová.“ Gardisti usporadúvali dvojmesačné zamestnania, nacvičovali a uvádzali divadelné hry, zúčastňovali sa svätých prijímaní, pripravovali skladanie sľubu a promóciu nových členov.

Ferenc Nyustyin

pomohol mamičke pri hľadaní zamestnania.

A tak som začala Pri veľkom kolese. Keď som sa dostala ráno domov, zobudila som susedkinu dcéru a poslala ju domov s jedným dolárom z mojich tringetov - celej polovice toho, čo som v priemere každý večer zarobila. Ako týždne ubiehali, účty za kúrenie ukrajovali z mojej skromnej mzdy. Pneumatiky na mojom starom Chevrolete už začali mať bubliny a začali púšťať. Musela som ich napumpovať na ceste do práce a znova každé ráno, aby som mohla ísť domov. Jedno pochmúrne ráno, keď som sa s únavou vliekla k autu, našla som na zadných sedadlách štyri pneumatiky. Nové pneumatiky! Nebol tam žiadny list, nič, len tie krásne úplne nové pneumatiky. Že by sa anjeli usídlili v Indiane? Čudovala som sa. Dohodla som sa s majiteľom miestnej čerpacej stanice. Za výmenu a montáž nových pneumatík mu poupratujem kanceláriu. Pamätám si, že mi trvalo oveľa dlhšie vydrhnúť jeho podlahu, ako jemu vymeniť pneumatiky.

Pracovala som teraz šesť nocí namiesto piatich a ešte stále to nebolo dost. Vianoce sa blížili a ja som vedela, že na hračky pre deti nebudú peniaze. Našla som plechovku červenej farby a začala opravovať a pretierať niektoré staré hračky. Potom som ich schovala do pivnice, aby mal Santa čo dodať ráno na Vianoce. Šaty ma tiež znepokojovali. Príšivala som záplatu na záplatu a onedlho boli chlapčenské nohavice príliš zničené, než aby sa dali opraviť. Na Štedrý Večer pili kávu Pri veľkom kolese zvyčajní zákazníci. Boli to šoféri kamiónov Les, Frank a Jim, a zo štátnej diaľničnej polície Joe. Po vystúpení sa tu zastavilo niekoľko známych, muzikantov, ktorí hádzali mince do automatu. Pravidelní zákazníci sedeli pri pulte, debatovali dlho do rána a potom sa rozišli, aby bol každý doma pred východom slnka.

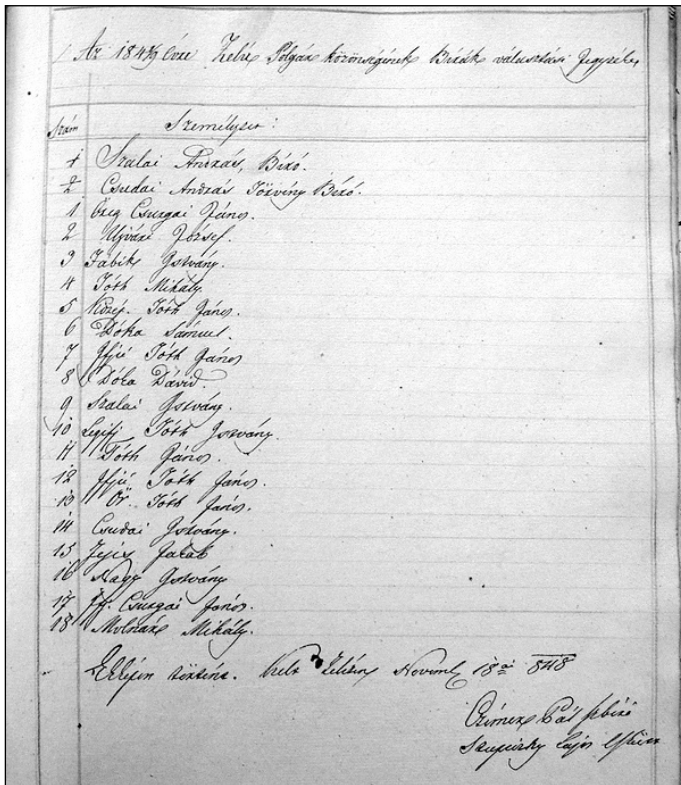
Keď nastal čas, aby som o siedmej ráno na Vianoce šla domov, ponáhľala som sa k autu. Dúfala som, že sa deti neprebudia skôr, než sa mi podarí dostať domov, priniesť hračky z pivnice a umiestniť ich pod stromček. (Vyrúbali sme malé cédrové stromček pri ceste, smerom na smetisko.) Bola ešte tma a veľa som nevidela, ale zdalo sa mi, že v aute sú nejaké temné tiene - alebo že by to bol len odraz? Niečo sa mi nezдалo, ale bolo ťažké povedať, čo. Keď som sa dostala k autu, opatrne som nazrela cez jedno z bočných skiel - a od úžasu som otvorila ústa! Mój starý otlčený Chevrolet bol naplnený až po strechu balíčkami všetkých tvarov a veľkostí. Rýchlo som otvorila dvere na strane vodiča, skočila dnu, klakla si na predné sedadlo a dívala sa ohromene dozadu na to množstvo balíkov. Načiahla som sa dozadu a odklopila som veko na prvej škatuli, ktorá bola navrchu. Vo vnútri bola celá sada malých modrých džínsov, veľkosti 2-10! Pozrela som sa do ďalšej škatule: Bola plná košieľok k džinám. Potom som nazrela do ďalších škatúl: cukríky, orechy, banány a tašky s potravinami, obrovská šunka na pečenie, konzervovaná zelenina a zemiaky. Bol tam puding, cukrovinky, ovocný koláč a múka. Bolo tam vreco pracích prostriedkov a škatuľa čistiacich prostriedkov.

A potom tam bolo päť malých kamiónov a jedna krásna malá bábika. Ako som vzlykajúca šoférovala domov cez prázdne ulice, pomaly vyšlo slnko a v najúžasnejší Vianočný deň môjho života som sa rozplakala od vďačnosti. Nikdy nezabudnem na radosť na tvárach mojich milých detí, v to drahé ráno.

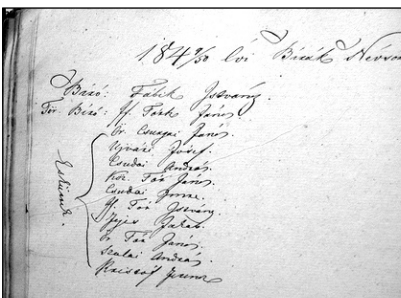
Áno, pred tými mnohými rokmi v decembri naozaj žili v Indiane anjeli. A všetci sa schádzali v motoreste Pri veľkom kolese.

Anonym, preklad Norbert PAUL

Želiezovské spomienky Želiezovské mená

Mená mnohokrát napovedajú o pôvode, povolani menovaného alebo úrovni jeho začlenenia sa do spoločnosti. Famílie, rodiny prežívajú, ale aj vymierajú. Mená pri sťahovaní obyvateľov v jednom regióne miznú, ale v inom sa objavujú

a rozvetvujú sa. Pomenovanie žúp, obcí či menších priestorov, ale i rodinné mená prenášajú počas stáročí svoje historické odkazy. Z týchto historických

posolstiev nachádzajúcich sa v najrôznejších archívoch môže pozorný bádateľ mnohému porozumieť. Pomenovanie často obsahuje skrytý odkaz, význam. Tak pomenovanie obcí, ako aj ich obyvateľov.

Prinášam tu na decembrové čítanie takmer 300-ročné menné zoznamy daňovníkov našej obce z roku 1715. Súpis je z obdobia, keď napríklad vo Francúzsku sa končilo panovanie kráľa slnka Ľudovíta XIV a keď pod Tatrami ešte žil Juraj Jánošík. Dobový zoznam svedčí aj o menšej početnosti obyvateľstva našich obcí (Zelíz, Garam Mikola, Szodó) ale aj o lepších majetkových pomeroch menovaných v súpise. Veď byť zaznamenaný ako daňový platca bolo zna-

kom primeraného majetkového zabezpečenia. Chudobných a bezzemkov kráľovské súpisy nezaznamenávali. Spomeniem aj meno nášho rodáka: Marossy Franciscus, bol absolventom štúdia na Viedenskom Pazmáneu - (Collegium Pazmaneum) nar. 14. sept. 1718 - Zelisziensis pod číslom F.I. 1491 z roku 1739.

A ponúkam ešte ďalší zaujímavý menný zoznam - zloženie obecného zastupiteľstva práve v revolučných - meruósmych rokoch 1948 a 1949. Jeden zoznam je z roku 1848 a druhý z obdobia po potlačení celoeurópskeho revolučného vzopätia. Prijemné hľadanie si prípadných príbuzných..... **Pavel Polka**

Súpis daňovníkov v Želiezovciach

- 1715

Georgius Varga
Michael Vass
Stephanus Vannai
Stephanus Marko
Martinus Tót
Joannes Rado
Stephanus Peris
Franciscus Csurgai
Stephanus Bajkai
Andreas Arató
Joannes Csenki st.
Stephanus Peris ml.
Joannes Tót
Joannes Csenki ml.
Joannes Varga
Andreas Kolos
Andreas Szalay
Stephanus Gaál
Joannes Tóth st.
Martinus Mezle
Martinus Szalay
Stephanus Kovács
Georgius Kivagy
Ignatius Szerfőző
Franciscus Meszaros
Martinus Varga
Stephanus Benyei

Súpis daňovník v Mikule - 1715

Stephanus Varga
Stephanus Sike
Stephanus Bajacs
Martinus Tóth
Georgius Mizek
Joannes Tóth
Stephanus Nagy ml.

Michael Nagy
Stephanus Nagy st.
Georgius Kovács
Adalbertus Tóth
Stephanus Csülek
Stephanus Hasznos
Andreas Nagy
Joannes Dudás
Stephanus Kovács
Georgius Kovács
Joannes Molnár

Súpis daňovníkov vo Svodove - 1715

Stephanus Gebő
Stephanus Gaál st.
Stephanus Cömbör
Stephanus Pírot st.
Thomas Gabor
Stephanus Sapál
Stephanus Saál
Andreas Urbán
Stephanus Pírot
Stephanus Balás st.
Andreas Gebő
Stephanus Gabosi
Andreas Tóth
Joannes Mészáros
Stephanus Leandus
Stephanus Kovács

Obecné zastupiteľstvo Želiezovci v roku 1848 - 1849

Szalai András
- richtár
Csudai András
- sudca
Poslanci
Csurgai János st.

Ujváry József
Fábik Istvány
Tóth Mihály
Tóth János stredný
Dóka Sámuel
Tóth János ml.
Dóka Dávid
Szalai Istvány
Tóth Istvány najmladší
Tóth János
Tóth János ml.
Tóth János st.
Csudai Istvány
Fejes Jakab
Nagy Istvány
Csurgai János ml.
Molnár Mihály
(Spísané v Želiezovciach 18. novembra 1848)

Porevolučné obecné zastupiteľstvo Želiezovci v roku 1849 - 1850

Fábik Istvány
- richtár
Tóth János ml.
- sudca
Poslanci
Csurgai János st.
Ujváry József
Csudai András
Tóth János stredný
Csudai János
Tóth István ml.
Fejes Jakab
Tóth János st.
Szalai András
Kristóf Ferencz

Mesto Želiezovce - Dom kultúry Želiezovce

Kultúrne podujatia na mesiac december 2008

Výstavy vo vestibule DK Želiezovce

12. 12. 2008 (piatok) Stužková gymn. slov.

13. 12. 2008 (sobota) Vianočný program
- Klub dôchodcov

19. 12. 2008 (piatok) 19.00 hod. Rockové Vianoce

20. 12. 2008 (sobota) 15.00 hod.

Očakávanie
Vianoc

08 - 29. 12. 2008

29. 12. - 19. 1. 2009

19. 1. - 9. 2. 2009

9. 2. - 2. 3. 2009

Základná umelecká škola
F. Schuberta

Tóth Liliána

Základná škola s VJM

Ivana Straňáková

Tibor Šál (Svodov, 16.októbra 1960. –)

„Futbalu som verný od svojich piatich rokov, skoro každý víkend som navštevoval zápasy môjho otca, ktorý hral v krajskej lige. Ako desaťročný žiak základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským som sa stal oficiálnym hráčom žiackeho družstva, po štyroch rokoch som debutoval v doraste. Na zápasoch sme sa sústreďovali celou silou na hru a v tíme spolu s Janom Csikóšom, Mišom Hanzom,

Gabom Benczom a bratmi Csomarovcami sme nemali adekvátneho súpera. Neraz sme strelili dvesto gólov počas jednej sezóny, pritom do našej brány vletela lopta iba štyri - päťkrát“ – predstavuje sa nám Tibor Šál. Dojato sa zmiňuje o svojich bývalých tréneroch, Alexandrovi Szalaiovi a Viktorovi Virágovi. Spomína, ako raz porazili káder Čankova (dnes pariaci k Leviciam) s výsledkom 27:0, družstvo o rok nenastúpilo proti Želiezovciam vôbec. V roku 1979 ho osud a vojenčina nasmerovali do Prešova, kde pôsobil v družstve AOZ účinkujúcim v divízii. „Po návrate som sa vrátil do Želiezoviec

Ercsi, 2001. S Kálmánom Mészölyöm (v strede), T. Šál prvý sprava (spodný rad)

do triedy I.B. Kvôli osobným konfliktom som tu však vydržal iba dva roky. Vtedajšie vedenie totiž angažovalo za hojné sumy cudzích futbalistov uprednostňovaných pred domácimi hráčmi. Tak som sa dostal do Šaroviec, kde sme sa po víťazstve v okresnej lige stali od roku 1986 účastníkmi krajského kola. Štúrovčanov sme premožli napríklad 2:1, oba góly som strelil ja. Z niekdajších želiezovských hráčov dotvárali šarovské družstvo Pišta Gulyáš, Jožo Šonkol, Jano Líška a Milan Harmady, a v osobe Jána Matiaška aj tréner. Vo svojich 28 rokoch som sa dostal do Pohronskeho Ruskova, potom som pokračoval v Hronovciach a v Kuralanoch v rámci majstrovstiev

nižšej triedy. Mal som niečo vyše štyridsať, keď som kopačky zavesil klínce“ – rozpráva niekdajší stredopoliar. Našťastie ho zranenia obišli, raz sa mu vyvrtilo koleno, a v prestávke po prvom polčase si ho napravil sám, aby mohol pokračovať v boji. Za svojho najobľúbenejšieho trénera považuje

Jána Matiaška, a najradšej vstupoval na bojiško s Csikóšom, Sokolom, Lískom a Lénártom.

V súčasnosti sedí v publiku na všetkých zápasoch želiezovského tímu, pravidelne ho môžeme vidieť aj na iných zápasoch okresu. V družstve seniorov s Janšíkom, Pástorom, Sokolom, Szabóom a súrodencami

mi Gulyášovcami sa venujú lopte aj v súčasnosti s veľkou odbornosťou. V prvom rade má rád anlický futbal, a tvrdí: „tí namiesto 90 minút sú schopní sa hrať 110“.

Dnes je podnikateľom, pracuje ako strojný zámočník, vo svojom voľnom čase hrá stolný tenis a chodí na polovačky. Z jeho dvoch synov pokračuje v otcových šľapajach iba Richard, tiež sa oboznamoval so základmi futbalu v želiezovskom tíme žiakov, a potom vo svojich 15-ich rokoch hral v Leviciach, neskôr sa vrátil do svojho rodného mesta a hral IV. lige. Má 26 rokov, ako stredopoliar hrá v súčasnosti za Tekovské Lužany.

(ág)

Naši jesennými majstrami

Odborníci mali pravdu, keď predpovedali, že v oblastných majstrovstvách regiónu Levice sa o majstrovský titul pobijú Leviceania so Želiezovčanmi. Skvelým výkonom v jesennej časti majstrovských bojov sa napokon bližšie k vysnívanej méte – postupu do vyššej súťaže – dostali hráči z nášho mesta. Štvorbodový náskok je výhoda, ktorá môže dopomôcť k neskoršej korunovácii. „S nováčikom z Kalinčiakova sme doma začali len remízou a vtedy nás niektorí hneď odpísali. Neskôr sme však vysoko porážali svojich súperov. Našťastie sme nemali len územnú prevahu, ale svoje šance sme dokázali aj premieňať a dosiahli sme najviac strelených gólov v súťaži. Najlepšie si počínal Attila Porubszky, ktorý účinkoval aj v III. lige. Stal sa jesenným kráľom strelcov, ale strach brankárom naháňali aj Lóránt Lauko a Peter Kokoška,“ hodnotí 43-ročný tréner Želiezovčanov, ktorý si niekoľko minút aj zahrál. Družstvo prehralo iba v Čajkove, a to aj vďaka „vonkajším“ vplyvom. Bodku za vydarenou časťou sezóny nasadilo v poslednom zápase proti Leviciam, keď svojho rivala položilo na lopatky presvedčivým výkonom.

→14 str.

Želiezovce – Levice 2:1 (0:1)

V poslednom zápase jesennej časti súťaže Oblastných majstrovstiev Levice dokázalo želiezovské družstvo poraziť svojho rivala a prezimuje na čele tabuľky so 4-bodovým náskokom. V úvode sa do šance dostal Kokoška, v 16-ke ho faulovali, ale rozhodcovia píšťala zostala nemá. V pokračovaní nepremenil svoju šancu Janšík. V 12. min. Graus zo 14 metrov vystrelil, lopta sa odrazila od brániaceho hráča a vedľa brankára Fajčíka sa dostala do siete. Ku koncu prvej polhodinky tesne prestrelil Porubszky, na druhej strane Fríbortovu strelu zneškodnil domáci brankár. Začiatkom 2. polčasu sa domácim podarilo vyrovnať, keď Valach obohral dvoch

obrancov a jeho center usmernil do pravého horného rohu Porubszky. Domáci ožili v útoku a čoraz častejšie ohrozovali bránu súperu, ktorý od 75. min. hral v oslabení o jedného hráča, keď Graus dostal druhú žltú kartu. V 82. min. Krenčan trafil brankára,

o minútu neskôr Porubszkého hlavička smerovala do brány, jeden z obrancov ju však vyrazil rukou. Nariadenú jedenástku premenil Peter Páchnik. Pred 1000 divákmi rozhodoval Meňhart.

(ág), foto: gaál

Dorast: Zemianska Olča – Želiezovce 1:4 (0:3), Varga 2, Rotík, Németh. Želiezovčania skončili jesennú časť na 1. mieste s 39 bodmi bez prehry.

€URO 2009 - aká bude nová mena?

Pre pohodlie a bezpečnosť

Pravidlá pre zavedenie eura na Slovensku sú nastavené tak, aby občania mali čo najmenej úloh a povinností. Odporúčame im však týchto niekoľko jednoduchých krokov, ktoré zvýšia ich bezpečnosť a pohodlie pri prechode na euro.

Uložte si svoje úspory na účet ešte pred zavedením eura. Koruny na účte vám banka automaticky premení na eurá, bez akýchkoľvek poplatkov, bez žiadostí z vašej strany. Slovenské koruny na vašom účte prepočíta banka na eurá presne podľa oficiálne stanoveného konverzného kurzu. Banka si nemôže určiť žiaden iný kurz.

Vyhňte sa výmenám na ulici alebo ponukám rôznych osôb vydávajúcich sa za predstaviteľov bánk, samospráv, alebo iných inštitúcií, ktorí vás môžu navštíviť priamo u Vás doma. Nik od Vás nemá právo žiadať informácie o tom, koľko máte doma peňazí, alebo ako a kedy si ich plánujete vymeniť za eurá. Peniaze, ktoré si neuložíte na účet teraz, je najlepšie vymeniť za eurá vo vašej banke po zavedení eura.

Banka od vás nebude požadovať kvôli prechodu na euro žiadne informácie. Nepodávajte nikomu pod zámienkou prechodu na euro informácie o prístupe k vášmu účtu, ako napr. číslo účtu, heslá, alebo PIN kód!

Eurové bankovky

Nová jednotná mena euro nahradila 1. januára 2002 národné meny 12 štátov Hospodárskej a menovej únie: Belgicka (belgický frank), Fínska (fínska marka), Francúzska (francúzsky frank), Grécka (grécka drachma), Holandska (holandský gulden), Írska (írska libra), Luxemburska (luxemburský frank), Nemecka (nemecká marka), Portugalska (portugalské escudo), Rakúska (rakúsky šiling), Španielska (španielska peseta), Talianska (talianska líra).

5 euro: rozмеры: 120 x 62 mm, farba: sivá, architektonický štýl: klasika

10 euro: rozмеры: 127 x 67 mm. farba: červená, architektonický štýl: románsky sloh

20 euro: Rozмеры: 133 x 72 mm, Farba: modrá, Architektonický štýl: gotika

50 euro: Rozмеры: 140 x 77 mm, Farba: oranžová, Architektonický štýl: renesancia

1. januára 2007 euro nahradilo národnú menu i v Slovinsku (slovinský toliar). Od 1. januára 2008 používajú euro už aj na Cypre a Malte.

Bankovky, ktoré navrhol rakúsky výtvarník Robert Kalina, majú rovnaký dizajn pre všetky zúčastnené štáty. Bankovky v nominálnych hodnotách 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 eur zobrazujú architektonické motívy inšpirované „storočiami a štýlmi Európy“. Vyobrazené motívy nepredstavujú konkrétnu stavebnú pamiatku, ale charakteristické prvky rôznych architektonických štýlov vo forme okien, brán a mostov.

Euro v číslach

Pred zavedením eura sa vytlačilo zhruba 14 miliárd eurových bankoviek v hodnote vyše 660 mld. eur. Mincí sa vyrazilo 52 miliárd kusov, na ktoré sa spotrebovalo 250 tisíc ton kovu. Pri zavedení eura do hotovostného obehu v pôvodných členských krajinách eurozóny 1. januára 2002 bolo v eurozóne k dispozícii 7,8 miliárd bankoviek v hodnote vyše 140 mld. eur. Odvtedy dopyt po eurových bankovkách a minciach neustále rastie a do roku 2005 bolo v obehu takmer 10 miliárd eurových bankoviek v hodnote vyše 500 mld. eur a vyše 63 miliárd eurových mincí v hodnote vyše 16 mld. eur.

100 euro: Rozmery: 147 x 82 mm, Farba: zelená, Architektonický štýl: barok a rokoko

200 euro: Rozmery: 153 x 82 mm, Farba: žltohnedá, Architektonický štýl: vek železa a skla

500 euro: Rozmery: 160 x 82 mm, Farba: fialová, Architektonický štýl: moderná architektúra 20.storočia

Predvianočné dni medu v Želiezovciach

Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov v našom meste usporiada dňa 14. decembra 2008 - v nedeľu so začiatkom od 08.30 hod. v Dome kultúry v Želiezovciach II. ročník Dní medu sv. Ambróza.

Účelom podujatia je propagácia včelárstva, ktoré bolo jedným z prvých zamestnaní starých Slovanov a dnes je na úpadku, ako i včelích produktov, z ktorých je pre väčšinu z nás známy len med. Pritom sú tu ďalšie: včelí peľ, propolis, materská kašička, ale i medovina (medové víno) a medová pálenka. Všetky tieto produkty bude možné ochutnať, oboznámiť sa s ich vlastnosťami, ale i zakúpiť na vianočný stôl – priamo od miestnych včelárov.

Včelárstvo v Európe je na úpadku. Je ohrozené prirodzené opeľenie hmyzomilných rastlín a preto niet divu, že poslanci Európskeho parlamentu bijú na poplach. Ak sa pokles nepodarí zastaviť, v krátkej dobe sa to odrazí i na biodiverzite našej prírody. Poklesnú úrody ovocia a ohrozené budú i liečivé rastliny našich lúk. Prevládnú ostré trávy a buriny.

Veľmi citelne to vidno i na včelárskej organizácii v našom meste a blízkyh obciach. Množstvo starých a známych včelárov nášho regiónu postupne odišlo. (Baka, Bedroš, Csernák, Galata, Kuchynka, Melczer, Mikusová, Moci, Nyilas, Paulisz, Polgár, Valach a ďalší) a väčšina z nich nenašla svojho pokračovateľa. S nimi tak odišli aj ich

včelstvá. Včelstvo bez opatrovateľa je schopné prežiť maximálne dva roky. Potom padne pre napadnutie chorobami, či nedostatok zásob.

Práca s včelstvami si vyžaduje trpezlivosť, výdrž a hlboký zmysel pre poriadok. I samotné včely sú vybavené týmito vlastnosťami. Niet medzi nimi lenivcov chvastúňov, samozvancom či vyvolených. Duchom spoločenstva vládne skromnosť, pokora a usilovnosť. Ak niekde a niekedy žila v praxi idea Marxovho komunizmu – tak to je v pospolitosti včelieho úľa. Každý usilovne pracuje a berie si len toľko, koľko potrebuje na prežitie. Zimujúca včela žije šesť mesiacov, aby zabezpečila výchovu jarnej generácie, no robotnica sa v letných známkach upracuje k smrti za necelé tri týždne.

Intravilán mesta Želiezovce, tradičnej poľnohospodárskej usadlosti, sa bohužiaľ postupne odčelňuje. Včely chované v minulosti na okrajoch intravilánu mesta sa nachádzajú iba v mestskej časti Mikula. I tu však ich stavy klesli skoro o sto rodín oproti roku 2007. Tak pravého medu, ale hlavne opeľovacej činnosti včielok i v našom meste ubúda. Med v našej obchodnej sieti je pančovaný izoglukózou, repnou invertázou, či lacnými ázijskými medmi a má veľmi málo spoločné s domácim medom miestnych včelárov. Preto ak med – tak od svojho včelára, pretože pravý prírodný med nie je len požívatina, ale i liek.

Ing. Jókay Tibor, včelár, Želiezovce

Prekonali sami seba

Na slnečnú strediu 22. 10. 2008 budú žiaci 6. ročníka ZŠ v Želiezovciach ešte dlho v dobrom spomínať. Vtedy uskutočnili dejepisno-vlastivednú exkurziu do Nitry. Najprv navštívili vlastivedné múzeum, ktoré sprístupňuje vyše 2000 exponátov najvýznamnejších archeologických nálezov z celého Slovenska. Ich zvedavosť sa sústredila na vystavené exponáty z praveku, keďže o tomto najstaršom období ľudských dejín sa práve učia. Zvlášť zaujala verná kópia najstaršej nájdennej sošky na našom území, Moravianskej venuše, ktorej vek sa odhaduje na 23 000 rokov a preto má, pochopiteľne, nevyčísliteľnú hodnotu.

Rovnako pozorne si prezreli aj exponáty zo zoológie – preparované vtáctvo, ryby a zvieratá žijúce v našom prostredí. Potom už plní napätia a netrpezlivosti zamierili k liečebni pod Zoborom, odkiaľ začali turistický výstup na jeho vrchol. Po niekoľkých minútach chôdze sa dostali k jaskyni, kde podľa legendy žil pustomníckym životom sv. Svorad. Práve o ňom biskup Maurus napísal, že mal telo obviazané reťazou, ktorá bola zvonka obtiahnutá kožou a takto vrastená do jeho tela. V legende sa tiež spomína, aký náročný 40 dňový pôst dodržiaval tento svätec, ako si nedoprial pohodlný spánok, navyše vykonával ťažkú prácu v lese...

Výstup na Zobor bol pomerne náročný, vyžadujúci isté sebazapretie, odhodlanie za každú cenu dosiahnuť stanovený cieľ. Načo

tajiť, cestou sa ozvali i ojedinelé prejavy rezignácie, istej nespokojnosti, ktoré sa po dosiahnutí vrcholu Zobora rýchlo pominuli. Ich autori sa už za žiadnu cenu k nim nepriznávali. Čerstvý vzduch a krásny výhľad na okolie, navyše blahoželanie vyučujúcich, že svojou vytrvalosťou a pevnou vôľou dosiahli úspech a dokázali zvíťaziť sami nad sebou. Vyučujúci im zároveň pripomenul, že práve toto miesto je častokrát spomínané v slovenskej literatúre, najmä v ľudovej slovesnosti a u štúrovcov. Navyše pod Zoborom bol jeden z prvých kláštorov v Uhorsku, ku ktorému sa viaže najstaršia zachovalá písomná pamiatka, Zoborská listina z roku 1111, ktorou kráľ Koloman potvrdzuje práva – majetky Zoborského kláštora získané od panovníka Štefana I.

Ďalším cieľom bola Pyramída, o niečo nižší vrch rozkladajúci sa len niekoľko sto metrov od Zobora, ktorý pozná každý návštevník Nitry podľa umiestneného vysielaca a nefunkčnej lanovky na ňom. A navyše, mnohí omylom práve Pyramídu považujú za Zobor. Nádherný pohľad z Pyramídy na Nitru a okolie bol adekvátnou odmenou za všetku prekonanú námahu malých vytrvalcov zo Želiezoviec.

Tentokrát výstup na Zobor a Pyramídu, hoci dal zabráť, zatienil aj radosť z návštevy Tesca, na ktorú sa vždy deti najviac tešia, a ktorá bola bodkou za týmto vydatým podujatím.

PaedDr. Jozef Výboch

Chráňme a zachovávejme zvyky našich predkov

Predvianočné a vianočné obdobie a staré kresťanské zvyky malebnej dedinky učupenej pod Považským Inovcom, ako si ich pamätám.

Moja rodná dedina má okolo sto obydľí, nesídlí tam pošta, ani fara, aj základná škola je len po 4. ročník. Deň pred svätým Mikulášom si všetky deti pekne vyglancovali (vyčistili) topánky, poukladali si ich pod oblok a netrpezlivo čakali na príchod Mikuláša. Čo dobrého im prinesie?

5. decembra, čiže deň pred sv. Mikulášom, my starší chlapi sme sa podvečer zišli. Jeden sa preobliekol za čerta, druhý za anjela a tretí do rúcha sv. Mikuláša. Čert mal oblečený baraní kožuch obrátený naopak, v ruke držal kravský zvoniec, bol opásaný reťazou a v druhej ruke držal veľkú bakulu. Tvár mal natretú sadzami, na hlave pripevnené baranie rohy a samozrejme veľký chvost. Jeho úlohou bolo postrašiť deti, že ich zoberie do pekla, keď budú neposlušné. Anjel bol oblečený celý v bielom a samozrejme mal krídla. Vyberal z košíka darčeky, ktoré podával sv. Mikulášovi, aby ich rozdal deťom. Mikuláš bol oblečený v červenom rúchu, s bielou bradou a vysokou striebornou – hore zahnutou palicou. Prihováral sa deťom, vypytoval sa ich, či boli po celý rok dobré a poslúchali rodičov a učiteľov v škole. Ako sa vedia pomodliť, zarecitovať básničku alebo zaspievať pesničku. A čo obsahoval taký darček pred štyridsiatimi rokmi? Bolo tam jablko, orechy, ale aj nejaký ten cukrík. Deti, o ktorých sme vedeli, že boli veľkí beštári, si tam našli veru aj priložený kus uhlia, alebo trstenicu. Bolo že to radosti, ale aj prekvapenia. Zvyky „na Luciu“ si pamätám aj z rozprávania mojej starkej, ktorá takto odovzdávala svojim vnúčatám staré obyčaje a zvyklosti z ročných období. Lucie chodili tri, poobliekané v bielych plachtách a v rukách mali krídla z husí. Chodili po domoch a vymetali tými krídlami všetky miestnosti, vyhánali zlých duchov z domov. Aj pri peci museli vymetať, aby bolo všetko očistené od zlých čarov.

Týždeň pred vianocami sme, celá rodina, chodili do kostola, aj sa vyspovedali, aby sme mohli ísť na sväté prijímanie, prijať Telo Pánovo. Na Štedrý deň sa držal pôst, celý deň sme nejedli, až večer. Starká nám prizvukovala, aby sme to vydržali, že večer uvidíme zlaté teľa a to nám splní všetky želania.

My deti, spolu s otcom sme pripravovali vianočný stromček, ktorý sme predtým doniesli z lesa. Živý stromček otec napasoval do dreveného kríža (stojana) a potom sa mohol vyzdobovať. Zavesili sme malé jabĺčka, orechy v pozlátkovom papieri, medovníkové srdiečka. Starká s mamkou vypekali a vyvárali vianočné dobrotky. Nikdy sme sa nevedeli dočkať slávnostnej večere, chodili sme sa vypytovať, kedy to už bude. Potom už k večeri prestreli biely obrus na slávnostný stôl. Pod ním do každého rohu schovali šupiny z kapra, vraj aby sa nás peniaze držali. Podávali tanier a nikdy nesmel chýbať jeden navyše – to pre nášho pocestného. Všetko muselo byť pripravené poruke, aby sa od štedrovečerného stola nemuselo vstávať. Aj to bola taká povera, aby sa od rodiny v budúcom roku nikto nevzdialil. Celá rodinka si posadala okolo stola a všetky svetlá sa pozhasinali. Počuli sme len pukotaf drevo v peci. Dvaja určeni – to som bol ja a moja starká, sme šli za dvere. Starká držala v rukách slamený košík, na ktoré naukladala všetko, čo sa nám urodilo – z obilia raž, pšenica, jačmeň a kukurica, ďalej tam bola fazuľa, hrach, šošovica, slovence, cicer, bôb, orechy, jabĺčka, v poháriku med, vianočné oplátky, cesnak a cibula, svätená voda s husími pierkami na pokropenie a posvätenie jedla.

Ja som niesol zapálenú sviečku v svietniku a už som sa veľmi tešil na túto krásnu chvíľu. Starká zaklopala na dvere prvýkrát a zvolala: „Otvorte!“ Z rodiny odpovedal otec: „Čo nesete?“ Starká spolu so mnou odpovedala: „Lásku, zdravie, šťastie, hojné božské požehnanie a po smrti kráľovstvo nebeské obsiahnutie.“ Toto všetko sa opakovalo ešte dvakrát. Po tretej odpovedi sme spolu vošli dnu a vinšovali sme: „Vinšujeme Vám tieto slávne sviatky – Krista Pána narodenie, aby Vám dal Pán Boh zdravie, hojné božské požehnanie a po smrti kráľovstvo nebeské obsiahnutie.“ Rodina odpovedala spolu: „Pán Boh zaplať!“ Starká potom prozradzovala do každého rohu miestnosti orechy, ktoré tam museli zostať až do „Troch kráľov“, aby sa zlí duchovia neusidlili v našom príbytku. Ďalej nasledovala modlitba „Otčenáš“, ktorú sme odriekavali postojačky a nahlas spoločne. Starká svätenou vodou pokropila a posvätila všetko jedlo, zobrala med a každému z nás spravila na čelo

krížik, ktorý si nikto nesmel zotrieť ani po večeri. Otec ponalieval za štamperlík domácej pálenky a všetci sme si pripili na pevné zdravie. Na tanier sme dostali oplátky s medom, strúčik cesnaku. Keď sme to zjedli, rozkrojilo sa jablko na „hviezdičku“, rozbil orech a podávalo sa tiež každému. Aké boli zdravé tieto plody, také zdravie budú mať všetci v rodine a tomuto sme sa tešili. Potom sa podávala kyslá šošovicová polievka s hubami, šošovicová preto, aby sme takto symbolicky mali veľa toliarikov – peňazí. Až potom prišiel na rad vyprázaný kapor, ktorý sa musel porciovať na tzv. podkovičky šťastia, podával sa so zemiakovo-cibuľovým šalátom. V tento večer sa jedli aj makové bobálky s medom. Napečené boli aj orechové, tvarohové alebo makové koláče, niekedy sa piekol aj štedrák. Každý po troche ochutnal a potom otec priniesol misku s vodou, na ktorej plávali orechové škrupinky s malými zapálenými sviečkami. Počet bol vždy podľa toho, koľko nás bolo za štedrovečerným stolom.

Potom sa starká postavila a zadakovala Pánu Bohu „za všetky dary, ktoré nám vo svojej štedrosti nadeliť ráčil“. Pomodlili sme sa za všetkých zosnulých, ktorí už nemohli byť medzi nami. Po večeri všetko zostalo na stole nedotknuté až do druhého rána. Zvyšky sa dávali na dvor domácim zvieratkám, aby poslúžilo platilo aj pre ne. Neskoro večer nastala dlho očakávaná chvíľa všetkých detí, ale aj dospelých, keď sa pod stromčekom začali rozbalovať darčeky. Boli sme šťastní a ďakovali sme rodičom za ich lásku.

Večer sa chodilo spievať pod okná a vinšovať šťastlivé vianočné sviatky najbližšej rodine. Mladí mali pripravené aj mažiare a železnú kľúče, z ktorých sa striedalo a pukalo. Spievala sa pieseň:

*„Pásli ovce valasi
pri betlémskom salaši.*

*Anjel sa im ukázal,
do Betléma ísť kázal.*

*Vstaňte hore a poďte,
Krista Pána nájdete.*

*Nájdete ho v jasličkách
zavítého v plienočkách...“*

Štedrý večer sme vždy zakončili účasťou celej rodiny na „utýrni“ – polnočnej svätej omši.

Jozef Beník

Duchovia na angličtine...

Projektové vyučovanie, ktoré v krajinách západnej Európy tvorí rozhodujúcu časť vyučovacieho procesu, sa postupne udomáčkuje aj v našich školách. Príkladom presahujúcim rámec jednej školy je každoročne organizované podujatie k sviatku Halloween na Gymnázium s VJM v Želiezovciach, aké sa uskutočnilo 29. októbra.

Účastníkmi boli skupinky žiakov z každej triedy Gymnázia s VJM, z oboch želiezovských základných škôl, zo ZŠ s Farnej i Tekovských Lužian, spolu so svojimi vyučujúcimi.

“I keď ide o sviatok z USA, kde má svoju tradíciu, aj u nás kde-tu vidno vyrezané tekvice s horiacou sviečkou vo vnútri. Naším deťom pripadá atraktívny, hoci ho poznajú najmä z amerických filmov, kde deti zamaskované a prezlečené za čarodejnice, bosorky, škriatkov či duchov navštevujú príbuzných a známych s vrecami nesúcimi nápis Trick or Treat. Voľne by sa to dalo preložiť ako: Buď nám niečo dáte, alebo vám niečo vyvedieme. To niečo znamená najmä sladkosti. Cieľom tejto akcie však bola najmä prezentácia vedomostí z angličtiny trocha netradičnou, hravou formou.” – povedal metodik Školského úradu Mgr. Jozef Meliška.

Prínosom takejto otvorenej hodiny je aj vzájomné spoznávanie sa žiakov z rôznych škôl i výmena súseností medzi učiteľmi anglického jazyka. Vyučovanie viedla domovská učiteľka Mgr. Klára Bogolepová: *„Ide o projektové vyučovanie. Podobné podujatia robíme aj na našom 8-ročnom gymnázium aj za účasti rodičov, ktorí prichádzajú v hojnom počte. Okrem toho sú to tieto tematické podujatia ako Halloween, Jumbo Sale alebo humanitne orientovaný Africa Day, ktorý presahuje rámec angličtiny...”*

Táto “hodina” (trvala niekoľko hodín) angličtiny mala znaky aj tzv. kooperatívneho vyučovania – žiaci v rámci skupín vzájomne spolupracovali na spoločných produktoch. Znelo málo maďarčiny a slovenčiny, žiaci sa precvičili v angličtine a zároveň sa zabavili. Nechýbali ani tie sladkosti a dobrá nálada.

(šh)

Už aj matematika po novom...

Školský úrad v Želiezovciach pripravil ďalšiu prednášku špeciálne pre učiteľov matematiky. Prednášajúcou bola RNDr. Viera Kolbaská, vedúca oddelenia prírodovedného vzdelávania a IKT Metodicko-pedagogického centra v Bratislave. Témou boli inovátné metódy a hry vo vyučovaní matematiky.

Keď sa v súvislosti s inovátnymi metódami vo vyučovaní hovorí najmä o rozvoji tvorivosti, málokto si to dokáže predstaviť pri vyučovaní predmetu, akým je matematika. RNDr. Rita Kováčová: *„Globálne rozvojové vzdelávanie pripravuje človeka na život v spoločnosti a reaguje na problémy rôznych ľudských komunit i životného prostredia. V súvislosti s matematikou sa skutočne nespomína. Už v minulosti však učitelia motivovali žiakov k učeniu sa prostriedkami súvisiacimi najmä s emocionalitou osobnosti dieťaťa. Ide napríklad o reagovanie na potrebu žiaka zažiť pri vyučovaní úspech a získavať základné životné návyky – schopnosť sebakritiky, sebapoznania, spolupráce, nadväzovania sociálnych kontaktov...”*

Podľa RNDr. Viery Kolbaskej: *„Inovátné metódy spočívajú aj v zmene postavenia učiteľa v triede, ktorý už nie je jedinou vedúcou osobnosťou, jediným subjektom v rámci vyučovania, ale stáva sa facilitátorom, organizátorom, pomocníkom žiaka pri jeho procese učenia sa. Od učiteľa sa očakáva, že bude ponímať žiaka nielen ako objekt, ale aj ako subjekt. Učiteľ učí, ale aj žiak svojim prístupom k vyučovaniu vplýva na učiteľa. Učiteľ viac komunikuje so žiakom, akceptuje individualitu každého žiaka, využíva viac diskusiu, problémový dialóg...”*

Učiteľov sa o prednáške vyjadrili pozitívne, možno preto očakávajú, že inovátné metódy sa veľmi rýchlo stanú súčasťou vyučovania matematiky na našich školách.

(šh)

Od undergroundu do anonymity...

Subkultúra (nepejoratívne mienená súčasť širšieho kultúrneho osvetia) – alebo oficiálny umelecký smer postmodernizmu? Zrod „novej“ estetiky časti výtvarnej kultúry minulého storočia?

Fixy, spreje, mená (tagy) writerov, skupín (crew) na stenách a kade-tade. Pieces (diela, výtvyry). Galérie graffiti.

Graffiti sa rozvíja na podhubí hip-hop, breakedance, rap a DJ-ing. Aj kadečoho iného. Transformujú sa do dynamicky kreatívneho umenia 90-tych rokov Street Art. Anarchistická manifestácia, provokácia, forma revolúcie. Neskôr zmena statusu prostého pouličného umenia na „vyššie umenie“. Na pozadí slobody prejavu a konfliktu krásna so šerednom. V estetickom, sociálnom a kultúrnom kontexte a vzájomných vnútorných a vonkajších protirečení.

Začiatkom druhej polovice 18. storočia Rosenkranz (Aesthätik des Hässliches) versus Baumgarten (Aesthetica). Dva knižné traktáty „mladej“ estetiky ako vedy na báze psychológie zmyslového vnímania („aisthesis“).

Takmer o tri storočia neskôr, na Garadyho Realizmus bez brehov Sáva Šabouk odpovedá svojimi úžasnými Brehmi realizmu. Pre teoretikov i praktikov, tvorcov i príjemcov umenia.

Súbežne ktosi iný: „Umením je všetko, čo umením nazvete“. (Klobása v komíne, zadná náprava v akváriu, bicykel na Gerlachu, bla-

to alebo čosi iné rozstreknuté na stene. Čo len chcete.) K tomu primeraný a presvedčivý „manifest“ a za ním spústa hlupekovo vytržení. „My chceme Free Art!“ Iba zlý sen. Možno sa na „tom“ ktosi aj dobre „nabalil“. (Ako na nebankovom subjekte.) A je tu Nové Umenie.

Je graffiti taký výtvarný fenomén, ktorý si zaslúži pozornosť oficiálnej estetiky? Nevie. Prípadne si ju skôr vyžaduje. Neriešim. Graffiti a jeho protagonistom to je jedno. Žijú vlastným životom.

Ako „konzervatívnejší“ príjemca občas prechádzam pozdĺž Legal Place. Chválim, vítam a podporujem konsenzuálnu ústretovosť mestského magistrátu. Aj do budúcnosti.

Od pieces očakávam estetický a výtvarný význam, zmysel, výpoveď, oslovenie, responziu. Problém mám s „dešifrovacím kľúčom“ k čitateľnosti pieces kódov ako predpokladu zrozumiteľnosti výpovede, posolstva, komunikátu (parole).

Na objekt svojho prípadného záujmu a estetického zážitku nazerám cez prizmu estetiky, semiotiky a lingvistiky. Nik mi iný návod nedal. A tvorcovia graffiti už vôbec.

Prevažujúcou dominanciou pieces sú signatúry (tagy), čo v konečnom dôsledku vykazuje znaky šifier, kryptogramov a (často úmyselných) grafických rébusov. Skrývajú sa za nimi odkazy, logá, výzvy a iné komunikáty. „Výtvarno“ sa opiera o svojskú estetiku. Tá je chtiac-nechtiac vždy (!) podriadená

trom vrstvám: hmotnej (materiál, farby, fixy, šablóny a podklad), na ktorej vzniká významová vrstva „langue“ (systém a štruktúra jazyka, štýl, rukopis) a na oboch stranách vyrastá spod rúk autora, tvorca obsahová vrstva (aj niekoľko vrstiev, plánov) výpovede pieces (parole).

Kritici sú skrachovaní básnici. Na kritické sudy (ani ako skrachovaný básnik) nemám oprávnenie. Povestného Čierneho Petra si vzájomne „prehadzujú“ tvorcovia s príjemcami ako horúce zemiaky. Pokúšajú sa ho „uložiť“ na Prokrustovo lôžko (raz krátke, raz prídlhé) plné problémov a ťažkostí. Graffiti však nie je „princeznou na hrášku“ (nielen, že vyrastalo v drsných sociálnych podmienkach amerických miest). Je mu to aj inak jedno...

Mimo iné (pre účel veci) – vkus je osobný, individualizovaný názor na mieru, harmóniu a súlad vecí (aj medziľudských vzťahov) podľa zákonov krásy (dobových, módných, nadčasových, večných). Vkus sa rozvíja na báze osobnej vnútornej výbavy a podieľa sa na ňom množstvo „položiek“.

A, ktoré sú to tie „zákony krásy“? (In: estetika, všeobecná teória a dejiny umenia, etika, Biblia...)

Ďalej už len pre vážnych záujemcov, avšak nie tu, ani teraz. Túto časť príspevku považujem za uzavretú. Nabudúce otvorím inú stránku veci. Prijemné Vianoce.

Mgr. Juraj Režo

Naši jesennými majstrami

9. str. →

„Moji zverenci sa mohli na vlastnú kožu presvedčiť, že nie je ľahké vybojovať si miesto v kádri, ktorý je mimoriadne silný. Počas zimnej prestávky by som chcel získať do družstva dobrého útočníka. Aj keď je kríza súčasťou života každého družstva, som presvedčený, že ideme po najlepšej možnej ceste. Pozadie a vhodné podmienky na kvalitný futbal sú zabezpečené. Dúfam, že nasledujúce jarné úspechy pritiahnu na tribúny viac fanúšikov. Vzorec je teda jednoduchý, o rok na jeseň sa chceme zapojiť do majstrovských bojov v V. lige,“ hovorí tréner. Kto nás reprezentoval: Roland Fajčík, Zoltán Vincúr, Tibor Szalai, Dalibor Šteško, Michal Hliva, Tibor Rotík, Mária Jamriška, René Karkó, Tomáš Janšík, Peter Páchnik, Milan Páchnik, Peter Kokoška, Gabriel Valach, Peter Fúri, Ján Topán, Lóránt Lauko, Attila Porubszky, Michal Kovan, Viliam Forró, Štefan Štuller. Tréner: Štefan Štuller. Najlepším strelcom družstva

Radost' našich...

Foto: gaál

bol Attila Porubszky (22 gólov). „Nelutujem, že som sa na jar rozhodol pre toto družstvo. Za dvadsaťdva gólov môžem ďakovať svojej bedlivosti. Najradšej spomínam na svoje štyri góly, ktoré som dosiahol v druhom kole proti Hronským Kľačanom. Nálada v družstve je vynikajúca, preto je podľa mňa jednoznačné, že naše vďačné obecnstvo nás môže v júni oslavovať ako majstra súťaže. Samozrejme by som chcel získať aj titul kráľa strelcov,“ prezradil pre naše noviny 23-ročný kanonier, ktorý je v civile poslucháčom štvrtého ročníka ekonomickej fakulty Univerzity Jána Selyeho. (áb)

MESTO ŽELIEZOVCE

vyhlasuje výberové konanie na obsadenie funkcie:
koordinátora referátu školstva a kultúry

Neodpušiteľný kvalifikačný predpoklad:

- VŠ vzdelanie II. stupňa, zameranie ekonomické

Ďalšie požadované schopnosti:

- Odborná prax a znalosť anglického jazyka - vítaná, práca s PC, pragmatický postoj k úlohám, vyrovnaný postoj k pracovnému zaťaženiu, spoľahlivosť, schopnosť pracovať v tíme a riadiť kolektív

Zoznam požadovaných dokladov:

- overená kópia vysokoškolského diplomu
- profesijný životopis
- originál výpisu z registra trestov nie starší ako tri mesiace, resp. notársky overená kópia
- písomný súhlas dotknutej osoby so spracovávaním svojich osobných údajov na účely výberového konania, v súlade s ustanoveniami zákona č. 428/2002 o ochrane osobných údajov

Dátum a miesto podania žiadostí:

do 30. decembra 2008 (pri osobnom podaní platí prezentačná pečiatka MsÚ v Želiezovciach). Adresa:

**Mesto Želiezovce,
SNP č. 2
937 01 Želiezovce**

Obálku je potrebné označiť: „Prihláška do výberového konania“

Blížšie informácie: tel. 036/ 771 1087

Kronika - Krónika

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötöttek

8. 11. Ján Tamás (Želiezovce) – Adriana Hrbatá (Želiezovce), 14. 11. Pavol Horváth (Trnava) – Margita Laciaková (Trnava), 15. 11. Vladimír Turčan (Želiezovce) – Marcela Ličková (Želiezovce), Ján Javorský (Nýrovce) – Alžbeta Nádašdyová (Nýrovce), 6. 12. Peter Haris (Želiezovce) – Katarína Mihóková (Želiezovce), Jozef Banda (Hronovce) – Aneta Hulínová (Pohronský Ruskov)

Gratulujeme - Gratulálunk

50
Ondrej Vrbiniak 02. 12.
Gizela Forgáčová 10. 12.
Alexander Bongya 11. 12.
Pavel Csonka 19. 12.
Katarína Gallová 31. 12.
Peter Mangult 31. 12.

60
Éva Virág 09. 12.
Juraj Ostrolúcky 09. 12.
Ružena Nagyová 25. 12.
Eva Pólyová 26. 12.

70
Amália Novodomská 06. 12.
Ferenc Demjanics 07. 12.
Helena Šomogyiová 07. 12.
Štefan Varga 11. 12.
Irena Bánfalviiová 11. 12.
Jolana Žigová 12. 12.
Helena Križanová 27. 12.
Imrich Vámoš 31. 12.

80
Želmíra Ličková 12. 12.
Mária Jakabová 20. 12.
Ladislav Dóka 22. 12.

Opustili nás – Elhunytak

8. 11. Ervín Horhi (Želiezovce, 24 r.), 19. 11. Juraj Dóka (Želiezovce, 48 r.), 1. 12. Ján Valkovszki (Turá, 77 r.), 3. 12. Etela Szilvácsová (Tekovské Lužany, 84 r.)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levicky

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zseliz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levicky László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselizi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

14. DECEMBRA 2008 – OD 08.30 DOM KULTÚRY V ŽELIEZOVCIACH – II. ROČNÍK DNÍ MEDU SV. AMBRÓZA. PRÍDTE OCHUTNAŤ RÔZNE DRUHY MEDU A OSTATNÝCH VČEĽÝCH PRODUKTOV.

ZO SZV Želiezovce usporiadateľ
Podujatie je podporované Mestom Želiezovce

Fájó szívvél emlékezem feleségemre
Bene Annira
halálának 9. évfordulóján.
Szerető férje.

(08-13)

VLASOVÉ ŠTÚDIO RENA
SNP 25 (bývalé žlté butíky)
0918 990 198

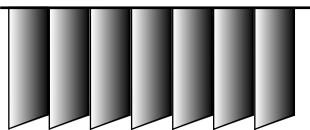
Účesy v období stužkových slávností
(november, december)

za akciové ceny do 250 Sk

(08-12)

Ž a l ú z i e

- **Horizontálne a vertikálne látkové**
 - exteriérové
 - medziokenné
 - interiérové
- **Protihmyzové sieťky**
- **Silikónové tesnenie okien a dverí**
- **Plastové zhrňovacie dvere**

(04-2)

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

Vykupujem starožitnosti rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy,
hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky
a iné zbrane. **Platím v hotovosti.**

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat,
porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-
nyokat és egyéb fegyvereket.

(04-3)

Készpénzben fizetek.

Viete ako bude v budúcnosti bývať vaše dieťa?

Máme pre vás riešenie.
**Darujte vašmu dieťaťu pod stromček
stavebné sporenie JUNIOR EXTRA.**

**JUNIOR EXTRA znamená
výhodné sporenie pre vaše dieťa
a extra istotu pre vás rodičov.**

Okrem všetkých výhod
JUNIOR EXTRA dostane vaše dieťa
od nás ku zmluve
milý darček – plyšového lišáka.

Chcete sa dozvedieť viac? Prídte nás navštíviť!

Obchodné zastúpenie PSS, a.s.

Mierová č. 2 Želiezovce

Eva Nagyová 0915 740 157

Andrea Godová 0915 890 067

Nikoleta Vlčková 0918 716 982

(08-14)

www.pss.sk

Predám chladničku Whirpool, použitú, bezchybne fungujúcu. Cena
dohodou. 0908 468 074

(08-15)

Aktuálne termíny vývozu separovaného odpadu

Mestský úrad Želiezovce oznamuje občanom, že zber separovaného odpadu
v mesiaci december sa uskutoční v dňoch:

15. decembra z rodinných domov časti Svodov a Mikula,

16. decembra z rodinných domov z ulíc: Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr.
Kráľa, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Kher-
ndlova, Sacherova, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jesenského, SNP (časť
Želiezovce), Jarmočná a Cintorínska.

17. decembra z rodinných domov z ulíc: kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Že-
lezničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Trž-
ná, Petófiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová,
Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka.

18. a 19. decembra z obchodov

S odvázaním začíname o 8. hodine ráno, preto vás žiadame, aby neviazané
vrecia s odpadom boli vyložené včas pred vaším domom.

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎7711000) ponúka:

List Ježiškovi

Bratislava, Junior 2008, 119,- Sk (3,95 €)

Krásne ilustrované lepoprelo pre najmenších. Veľký výber ďalších
kníh pre naše deti pod vianočný stromček.

M. Lajosová – K. Hemző: 66 vianočných sladkostí

Bratislava, Príroda 2008, 299,- Sk (9,92 €)

Pletenec, medovníčky, srdiečka, orechové a makové bajgle a
mnoho iných sviatočných receptov s farebnými ilustráciami

Najväčšie záhady sveta

Bratislava, Príroda 2008, 459,- Sk (15,24 €)

Ilustrovaná encyklopédia o záhadách – uzlové písmo, kamene z Cama-
cu, Artuš, Stonehenge, Babylonská veža, Rapa-Nui, tibetské tulpy a i.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎7711000) ajánlata:

Mikulás Játékszágban

Budapest, Elektra 2008, 299,- Sk (9,92 €)

Nagymeretű színes lepoprelló, melyben a kis manók sokat
segítenek Mikulásnak.

Nora Roberts: Határtalan vágó

169,- Sk (5,61 €)

A tolvajok kutatása közben tanulja meg Jilian, hogy a bizalom-
ból sarjad az a képesség, mellyel adjuk a szerelmet...

Érdekességek az ókori Egyiptom világából

Budapest, Puedlo 2008 (6,61 €)

A fáraó, Egyiptom történelme, piramisok, a túlvilági élet stb.

Írjuk, mondjuk helyesen!

Megváltozott jelentésű szavak

Csontos Vilmos 1966-ban írta a *Szép, csendes lobogással* című költeményét. Bűn lenne egyetlen sorát is kihagyni. Olvassuk el az egészet:

*Szép, csendes lobogással égtem,
Egemre hajnalpírt festve,
Hittem a lángból szökkenő fényben,
Hittem: ha egyszer ki kell égnem,
Akkor sem leszek majd pernye.
Maréknyi pora lesznek a földnek,
S nem szór kedvére szét a szél:
Tükös erők majd hozzád kötnek,
Hogy az életőd legyenek – gyökér!*

Amikor először olvastam, már akkor megszerettem. Minden szava helyén van. Nem véletlen, hogy már kezdő karnagyként megálmodtam ennek a versnek a kórusváltozatát. 1984-ben vettem kottapapírra a vázlatát, és a teljesen kidolgozott művet a költő, Csontos Vilmos és a vele szoros barátságban levő Vass Lajos is látta-hallotta. Hogy a zselízi Franz Schubert Vegyeskar csak most, 2008 novemberében adta elő első ízben, annak legfőbb oka a mű zenei igényessége; a kórusnak föl kellett hozzá nőnie. A kedves Olvasó nyilván most azt gondolja, hogy e sorok írója eltévedt. Mi köze ennek a nyelv-művelő rovathoz? Nem egyéb, mint az, hogy ennek a versnek a leghangsúlyosabb szava: a *gyökér* időközben más jelentést is kapott. Jómagam a kóruspróbán szembesültem először vele, amikor a fiatalabb nemzedékhez tartozók fölvilágosítottak: ennek a szónak ma erősen elmarasztaló, majdhogynem pejoratív értelme is van. Bár a kézikönyvekben ez még

nem jelent meg, azt (is) jelenti: *faragatlan, bunkó, fajankó, lökött...* Még nem sikerült utánanéznem, hogy ez csak a mi régióinkban terjedt-e el vagy általánosan használják-e ebben az értelemben. Azt minden esetre figyelembe kellett venni, hogy a mű Zselízen fog először közönség elé kerülni. Csontos Vilmos mesterien fejezi ki a versében, hogy életének volt értelme, mert bárhogy is lesz, a legfontosabbat, a gyökeret fogja életetni. Ezért is kiáltja világgá a legfontosabb szót: *gyökér!* A kiáltásnak a zenében egy áradó fortissimo felelt meg – az eredeti változatban. Ez a kiáltás azonban ma, amikor a szó új értelmet (is) kapott, hangsúlyos kiáltás helyett esetleg káromkodásként hangzana. Ezért a mű zárlatát át kellett komponálni.

A szavak jelentésének megváltozása nem új jelenség. A legmeghökkenőbb példát is egy költemény szolgáltatja: „*Hírhedett zenésze e világnak, Bárhová juss, mindig hű rokon! Van-e hangod a hazának A velőket rázó húrokon?*” – kérdezi Vörösmarty Mihály a nagy zeneszerzőtől a *Liszt Ferenc* című versében. Nem vagyok benne biztos, hogy mindenki helyesen értelmezi a vers első szavát. A *hírhedett* ugyanis Vörösmarty Mihály (és Liszt Ferenc) korában azt jelentette: *híres*, nem pedig azt, amire a hangalakjából következtetnénk: *hírhedt*. Tehát a XIX. századi *hírhedett* a XX. századi *hírhedt* ellentéte.

Előfordul, amikor a jelentésváltozás nem következik be a teljes nyelverületen, csak bizonyos részein. Olykor nem is köthető régiókhoz. Mert – szerencsére – a *kies* szót

nálunk sem értelmezi mindenki helytelenül. A *kies* szó köznyelvi jelentése: *festői, szép*. Jól tudja ezt a fordító is, amikor a 23. zsoltárban így fogalmaz: „*Az Úr énnekem őriző pásztorom, Azért semmiben meg nem fogyatkozom. Gyönyörű szép mezőn engemet éltet, És szép kies folyóvízre legettet...*” Hogy miért használják mégis a *kies* szót *sivár, kopár* jelentésben? Valószínűleg azért, mert egy hasonló szónak, a *kietlennek* tényleg ez a jelentése.

Horváth Géza

A szelektív hulladék elszállításának időpontjai

A Zselízi Városi Hivatal értesíti a lakosságot, hogy az osztályozott hulladékot decemberben a következő napokon fogjuk begyűjteni:

Szódóról és Mikoláról december 15-én.

A Kert, Hurban, Mező, Fr. Kráfl, Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Füzfa, Iskola, Stúr, Jesenský, Sznf (a zselízi rész), Vásár és a Temető utcából december 16-án.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Petőfi, Hársfa, Nefelejcs, Nyírfá, Akácfa, Tulipán, Nárcisz, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcából és a Szoroskából december 17-én.

Az üzletekből december 18-án és 19-én.

A gyűjtést mindig reggel 8 órakor kezdjük, ezért kérjük Önöket, hogy időben tegyék ki zsákjaikat a házuk elé. Továbbá, kérjük, hogy a zsákokat ne kössék be.

Nálunk járt a református püspök

Villáminterjú Fazekas Lászlóval, a református egyház szeptemberi tisztújítása során megválasztott új püspökével

Püspök úr, milyen érzésekkel távozik városunkból?

– Nagy öröm volt számomra az itteni református gyülekezet közösségébe jönni, és azt tapasztaltam, hogy az itteni egyházközségben van erő, látszik az összefogás és a hajlandóság arra, hogy őseinktől örökölt értékeinket átvigyék a jelenbe és tovább éltsék. Ugyancsak örültem a népes gyermekereg láttán, és az istentisztelet utáni szeretet vendégség is azt bizonyítja számomra, hogy Isten lelke munkálkodik. Nagyon kellemes, mondhatom felemelő érzésekkel távozom e rokonszenves településről.

Január elsején lép be hivatalába...

– Az első napot még meghagyom ünnepnek, de másodikkán megkezdem az érdemi tevékenységet. A közelmúltban már lefolytattam egy nem hivatalos megbeszélést a megválasztott új zsinati elnökség tagjaival. Nagyon valószínűnek tartom, hogy rövidesen egy újabb tanácskozássra is sor kerül, amelyen mindenekelőtt a püspöki beiktatás részleteiről is szó esik. Ezután megkezdődik a komoly munka, hiszen minden téren bizonyos átalakításra van szükség. Terveim világosak és egyértelműek: sok mindenen szeretnék változtatni, de alapjában véve az eddigi megfelelő dolgok, amik működtek és hasznosan voltak, megmaradnak.

Ábel Gábor

(A jelenlegi református templom alapkövetésének félvív százados évfordulója tiszteletére megtartott hálaadó istentiszteletről lapunk januári számában írunk.)

ZSELÍZ VÁROS

pályázatot hirdet

az iskolaügyi és kulturális osztályán
a koordinátori állás betöltésére

Alapfeltétel:

– közgazdasági irányzatú főiskolai vagy egyetemi végzettség

További feltételek:

– Szakmai gyakorlat és angol nyelvtudás előny, számítógépes ismeretek,

pragmatikus feladatvégzés, kiegyensúlyozott munkabírás, nyitottság, megbízhatóság, csapatszellem, vezetői képességek

Jelentkezésükhöz mellékeljenek:

– a felsőfokú végzettséget igazoló hitelesített okiratot

– a szakmai önéletrajzot

– erkölcsi bizonyítványt (3 hónapnál nem régebit), vagy annak jegyző által hitelesített másolatát

– írásos beleegyezést a személyi adatok kezelésébe a pályázat céljaira a 482/202 sz., adatvédelmi törvény értelmében

Jelentkezéseiket

2008. december 30-ig (személyes átadás esetén az iktatási pecsét a mérvadó) a következő címre továbbítsák:

Zselízi Városi Hivatal

Sznf u. 2

937 01 Zselíz

A borítékra írják rá: „Jelentkezés a pályázatra”

Bővebb tájékoztatás: 036/7711087

Szellemeink angolul...

A projekt-tanítás Nyugat-Európában már meghatározó oktatási forma, és lassan nálunk is meghonosodik. Már régebben teret nyert az idegennyelv-tanításban. Az egyetlen iskola kereteit meghaladó példát a helyi magyar gimnáziumban találtunk, ahol október 29-én Halloweent ünnepeltek.

A rendezvényen a gimnázium diákjai,

a zselízi alapiskolák, a farnadi és a nagysallói iskola tanulóit vettek részt oktatóik kíséretében. A vendéglátó osztályt az ünnephez illően díszítették ki – faragott tökök, csontvázak, boszorkányok... Az egyes csoportok különféle tevékenységben versenyeztek – rajzban, történetek alkotásában – természetesen angol nyelven – és énekelni tanultak.

„Annak ellenére, hogy az ünnep az Egyesült Államokban honos, nálunk is itt-ott megjelennek a faragott tökök gyertyával. A gyerekek számára attraktív, filmekből ismerik a helyzetet, amikor jelmezbe öltözött gyerekek látogatnak házakhoz, zsákjaikon a Trick or Treat felirat látszik, ami úgy fordítható, hogy: adjon valamit, vagy kiművelünk valamit. Főleg édességre gondolnak. A rendezvény célja azonban az angol nyelvtudás tökéletesítése volt játékos formában” – mondja Jozef Meliška tanügyi metodikus.

Az ilyen nyitott óra előnye, hogy a tanulók megismerik egymást, az oktatók pedig tapasztalatot cserélnek. Az órát Bogolepova Klára tanárnő vezette: „Projekt-tanításról van szó. Hasonló rendezvényeket szervezünk itt a gimnáziumban a szülők részvételével is, akik nagy számban vesznek részt. Emellett hasonló tematikus rendezvényünk a Jumbo Sale és a humanitárius beállítottságú Afrika-nap, amelyek túlnőnek az angolra keretein...”

Az „óra” (több órán át tartó) az ún. kooperatív oktatás jeleit viselte, a gyerekek közös projektumokon dolgoztak együtt. Kevés volt a magyar és szlovák szó, főleg angolul beszéltek, és jól szórakoztak. Nem hiányzott az édesség és a jókedv sem. (sh)

Főleg a foci iránt van érdeklődés

A szlovák alapiskola udvarán épülő többrendeltes sportpálya, amelyre az iskola pályázaton nyerte a pénzügyi forrás nagy részét, csak a jövő évben készül el. „Objektív okokból, nem valaki hibájából. Mind az iskola, mind a kivitelező megtesz mindent, de a felhasznált technológia alkalmazása bizonyos külső hőmérsékletet követel meg, és a novemberi fagyok nem tették lehetővé a tervezett tempó tartását. A kivitelező további helyszíneken is építi a pályákat, ha valamelyik helyszín kiesne, úgy még lenne elméleti esély arra, hogy az építkezés idén befejeződjön” – mondja Vojtech Tomašovič, az iskola igazgatóhelyettese. A pályázat keretében az iskola választhatott a második és a harmadik generációs gyepszőnyeg között. Az első többfajta sportág üzését teszi lehetővé – tenisz, kézilabda, röplabda, kosárlabda, futball –, viszont kisebb az élet-tartama. „Felmérést végeztünk az érdeklődők körében, amelyből kitűnt, hogy a sportpályát 80%-ban labdarúgásra használnák, ezen kívül főleg lábténiszre. Ezért döntöttünk a harmadik generációs gyepszőnyeg mellett, amelynek kihasználási módja ugyan korlátozott, de a sportkluboknak, iskoláknak, szervezeteknek és egyéneknek jobban megfelel. Főleg futballra, röplabdára és lábténiszre használjuk majd” – teszi hozzá az igazgató-helyettes. (ik)

Az undergroundból a névtelenségbe...

Subkultúra (nem pejoratív értelemben a szélesebb kulturális közeg része) – vagy a posztmodernizmus művészeti irányzata. A múlt század képzőművészeti kultúrájából való új esztétika megszületése?

Filctollak, festékszórók, writerek nevei (tagok), csapatok (crew) nevei a falon. Piesces (művek, alkotások). Graffiti galériák.

A graffiti a hip-hop, a breakdance, a rap, a DJ-ség ölné fejlődik. És máshol is. És dinamikus kreatív utcai művészetté transzformálódik a 90-es években. Anarchisztikus tüntetés, provokáció, forradalmi forma. Később státuszváltás, utcai művészetről magasabb művészeti formára. A szólásszabadság háttérében a szép és a rút konfliktusa. Esztétikai, szociális és kulturális kontextusban, belső és külső ellentmondásokkal.

A 18. század második felétől Rosenkranz (Aesthätik des Hässlichen) versus Baumgarten (Aesthetica). Két könyv a fiatal esztétikáról, amelyek az esztétikát mint érzéki alapon nyugvó pszichológiára épülő tudományt

indították útnak (aisthésis).

Csaknem három évszázad múltán Garaudy Parttalan realizmusára Sáva Šabouk nagyszerű munkájával, a Realizmus partjaival válaszol. Teoretikusoknak, praktikusoknak, a művészet teremtőinek és befogadóinak.

Más ugyanakkor azt mondja: „Művészet bármi, amit annak nevezünk.” (Kolbász a kéményben, hátsó futómű az akváriumban, kerékpár a hegytetőn, sár vagy valami más szétkenve a falon. Amit csak akarnak.) Ehhez társuló méltányos és meggyőző megnyilatkozás, amelyet egy csomó rajongó örült követ. „Szabad Művészetet akarunk!” Rossz álmom. Lehet hogy valakinek jó kis bevétel hozott (mint a banki licenc nélküli működő pénzügyi társaságok). És itt van az Új Művészet.

A graffiti vajon olyan képzőművészeti jelenség, amely megérdemli a hivatalos esztétika figyelmét? Nem tudom. Talán inkább kivívja magának. Nem tűnődök rajta. A graffitinek és művelőinek is mindegy. Saját életüket élik.

Mint konzervatívabb befogadó néha a legálisan telerajzolt fal mellett sétálok. Dicsérem, üdvözlöm és támogatom a városi magisztrátus konszenzuális együttműködését. A jövőben is.

A művektől esztétikai és képzőművészeti értelmet, kinyilatkoztatást, megszólítást, felelősséget. Gondom van az olvashatósággal, és a dekódolási kulccsal, hogy megérthessem a kinyilatkoztatást, üzenetet.

Az érdeklődésem esetleges tárgyára és az esztétikai élményre az esztétika, a szemiotika és a lingvisztika prizmáján keresztül tekintek. Senki nem adott más használati utasítást. A graffitisek legkevésbé.

A művekben az aláírások dominálnak, amelyek kriptogrammok, grafikai rébuszok formájában jelennek meg. Jelentésük gyakran üzenet, logó, felhívás vagy más megnyilatkozás. A képzőművészeti forma sajátos esztétikára épít. Ez akarva-akaratlanul három szintnek rendeltek alá: anyagi (anyag, festék, filctollak, sablon, alap), amelyen maga a lényeg képződik (rendszer, szerkezet, stílus, kézírás),

és az alkotó keze alul kikerül a tartalom, a szöveg.

A kritikusok bukott költők. Kritikus bírálatra nincs (még mint bukott költőnek sincs) felhatalmazásom. A legendás Fekete Pétert az alkotók és a befogadók dobálják egymás között. Megpróbálják a nehézségekkel teli Polypemon ágyára fektetni (egyszer túl rövid, máskor túl hosszú). Így is mindegy neki.

Ezen kívül (a dolog érdekében) – az ízlés egyéni véleménye a mértékre, harmóniára, összhangra (az emberi kapcsolatokban is) a szépség törvényei alapján (korabeli, divatos, általános, állandó). Az ízlés az egyéni belső felszerelés alapján fejlődik, egy csomó befolyásoló tényező hatására. És melyek azok a szépség törvényei? (Esztétika, a művészettörténet általános elmélete, etika, Biblia...)

A folytatás csak komoly érdeklődők számára, nem itt, nem most. Írásom ezen részét befejeztem tekintem. Legközelebb más szemszögből vizsgálom meg az ügyet. Kellemes karácsonyt!

Mgr. Juraj Režo

100 euró: mérete: 147 x 82 mm, színe: zöld, építészeti stílus: barokk és rokokó

200 euró: mérete: 153 x 82 mm, színe: sárgásbarna, építészeti stílus: a vas és üveg kora

500 euró: mérete: 160 x 82 mm, színe: lila, építészeti stílus: a XX. századi modern építészet

Karácsony előtti mézes napok

A Szlovák Méhészsövetség Zselízi Alapszervezete december 14-én, vasárnap 8:30 órától megszervezi a Szent Ambróziusz Méznapok II. évadját. A rendezvény célja a méhészet népszerűsítése, amely a szlovákok egyik első foglalkozása volt. Manapság hanyatlóban van. A méhészeti termékek közül legtöbbször csak a mézet ismerik. Pedig van más is: hímpor, propolisz, kása, mézbor, mézpálinka. Ezeket megkóstolhatják, megismerkedhetnek velük és megvásárolhatják a helyi méhészeknél.

A méhészet Európában is hanyatlik. A rovarszerető növények természetes beporozása veszélyben van, az Európa Parlament riadót fúj. Ha nem sikerül megállítani a csökkenést, az nyomot hagy a természet biodiverzitásában. Csökkenni fog a gyümölcszhozam, veszélybe kerülnek a gyógynövények. A fű és a gyom lesz túlsúlyban.

A folyamat észrevehető a mi szervezetünkben is. Sok régi ismert méhészt elment (Baka, Bedroš, Csernák, Galata, Kuchynka, Melczer, Mikusová, Mocsi, Nyilas, Paulisz, Polgár, Valach stb.), és nem akadt, aki a helyükbe lépjen. Elementek velük együtt a méhcsaládok is. A gazda nélküli család legfeljebb két évig képes túlélni.

Aztán vagy valamilyen betegség miatt, vagy tartalék híján kihal.

A méhekkal való munka türelmet, kitartás és nagy rendszert igényel, hiszen a méhek is ezekkel a tulajdonságokkal rendelkeznek. Nincs köztük lusta, kérkedő, önjelölt vagy kiválasztott. A közösségben szerénység, alázat és szorgalom honol. Ha valahol létezik Marx kommunizmus-ideálja, akkor a méhközösségben igen. Mindenki szorgalmasan dolgozik, és csak annyit vesz el, amennyi a túléléshez kell. Télen a méh hat hónapot él, hogy biztosítsa a tavaszi generáció felnevelését, nyáron a méh nem egész három hét alatt halálra dolgozza magát.

Zselíz belterületén egyre kevesebb a méh. A régebben a belterület szélén nevelt családok már csak Mikolán léteznek, itt is egy év alatt száz családdal csökkent a létszámuk. Ezáltal kevesebb az igazi méz, és csökken a méhek beporozási tevékenysége. A kereskedelmi hálózatban különféle pancsolt, olcsó ázsiai mézeket kapunk, amelyeknek vajmi kevés köze van a hazai mézhez. Ezért ha mézet vesz, vegyen saját méhésztől, mert az igazi természetes méz nemcsak élelmszer, gyógyszer is.

Zselíz belterületén egyre kevesebb a méh. A régebben a belterület szélén nevelt családok már csak Mikolán léteznek, itt is egy év alatt száz családdal csökkent a létszámuk. Ezáltal kevesebb az igazi méz, és csökken a méhek beporozási tevékenysége. A kereskedelmi hálózatban különféle pancsolt, olcsó ázsiai mézeket kapunk, amelyeknek vajmi kevés köze van a hazai mézhez. Ezért ha mézet vesz, vegyen saját méhésztől, mert az igazi természetes méz nemcsak élelmszer, gyógyszer is.

Jókay Tibor, zselízi méhész

€URO 2009 - milyen lesz?

A kényelem és a biztonság kedvéért

Az euró bevezetésének szabályait úgy alkották meg, hogy a polgároknak minél kevesebb feladatuk és kötelességük legyen. Ajánlatos azonban néhány körülményre odafigyelni, amely növelheti az átváltás kényelmét és biztonságát.

Megtakarításaikat még az euró bevezetése előtt helyezték a bankszámlájukra! A koronaszámlákat a bankok automatikusan eurószámlákra váltják át, mindenféle kérvény és illeték szükségessége nélkül. Az átváltási árfolyamot a hivatalos árfolyam szerint állapítják meg. A bank nem érvényesíthet másfajta átváltási árfolyamot.

Kerüljék az utcai valutaátváltást, vagy olyan személyek ajánlatait, akik bank, önkormányzat vagy egyéb intézmény képviselőinek adják ki magukat, és egyenesen otthon látogatják meg Önöket. Senkinek sincs joga az otthon tartott készpénz vagy az átváltással kapcsolatos terveikről érdeklődni. A számlára be nem helyezett készpénz átváltásának legjobb módja, ha saját bankjukban váltják át az euró bevezetése után.

A bank nem kérhet a kliensektől semmilyen információt. Senkinek ne adják meg az euró bevezetésének ürügyén a számlájukhoz való hozzáférést, pl. a számlaszámot, jelszavakat vagy a PIN kódot!

Euró-bankjegyek

Az egységes pénznem 2002. január 1-jén váltotta fel a Gazdasági és Monetáris Unió 12 tagjának nemzeti pénznemét: Belgiumban (belga frank), Finnországban (finn márka), Franciaországban (francia frank), Görögországban (görög drachma), Hollandiában (holland gulden), Írországban (ír font), Luxemburgban (luxemburgi frank), Németországban (német márka), Portugáliában (portugál escudo), Ausztriában (osztrák schilling), Spanyolországban (spanyol peseta), Olaszországban (olasz líra).

5 euró: mérete: 120 x 62 mm, színe: szürke, építészeti stílus: klasszika

10 euró: mérete: 127 x 67 mm, színe: piros, építészeti stílus: román

20 euró: mérete: 133 x 72 mm, színe: kék, építészeti stílus: gótika

50 euró: mérete: 140 x 77 mm, színe: narancssárga, építészeti stílus: reneszánsz

2007. január 1-jén Szlovéniában is felváltotta a nemzeti pénznemét (szlovén tallér). 2008. január 1-jétől Máltán és Cipruson is eurót használnak fizetőeszközként.

A bankjegyeket Robert Kalina osztrák képzőművész tervezte. Ezek minden államban azonosak. Az 5, 10, 20, 50, 100, 200 és 500 eurós nominális értékű bankjegyek építészeti stílusokat ábrázolnak, a „századok és Európai stílusok” szellemében. A motívumok nem valós épületeket ábrázolnak, hanem az egyes építészeti stílusok meghatározó jegyeit, melyeket ablakokat, kapukat és hidakat ábrázolnak.

Az euró számokban

Az euró bevezetése előtt kb. 14 milliárd euróbankót nyomtattak ki több mint 660 milliárd euró értékben. 250 ezer tonna fémből 52 milliárd érmét vertek. Az euró bevezetésekor, 2002. január 1-jén az eurozóna akkori tagországaiban 7,8 milliárd bankjegy volt forgalomban, amelyek értéke túllépte a 140 milliárd eurót. Azóta fokozódik a kereslet az eurós bankjegyek és érmék iránt, 2005-ig csaknem 10 milliárd eurós bankjegy (500 milliárd euró értékben) és 63 milliárd eurós érme (16 milliárd euró értékben) volt forgalomban.

Šál Tibor (Szódó, 1960. október 16.–)

„Már öt éves koromban hűséget esküdtem a focinak, ugyanis a kerületi bajnokságban játszó édesapám hétvégi mérkőzéseit látogattam szinte állandó rendszerességgel. Tízévesen a zselízi magyar tannyelvű alapiskola tanulójaként váltam a diákcsoport igazolt játékosává, majd négy évvel később már az ifjúsági gárdában debütálhattam. A figyelmünket teljesen lekötő viadalokon Csikós Janival, Hanzo Misivel, Bencze Gabival, a Csomor fivérekkel igencsak kiemelkedtünk a mezőnyből, s alig akadt legyőzőnk. Nemezszer kétszáz gólt is rúgtunk egy évadban, miközben a mi hálónk négyezer-öttször zörrent csak meg” – kezdi a bemutatkozást Šál Tibor. Meghatódva említi Szalai Sándor és Virág Viktor nevét, akik edzőként igyekeztek egyenletessé tenni futball-tudását. Egy alkalommal 27:0 arányban alaposan elnásángolták a jelenleg Lévához tartozó csánkiakat, akiknek egy év után annyira inukba szállt a bátorságuk, hogy pályára sem léptek a zselízi fiatalok ellen. 1979 őszén a két éves katonai

1984. V. 12. Zseliz B csapata Nagysallón, Tibor balról a harmadik

szolgálat kapcsán Eperjesre vezényelte őt a sors, ahol az A.O.Z. divíziós egyesületben szerepelt. „Ezt követően ismét Zselízen folytattam az I. B. osztályban. A személyi ellentétek miatt azonban csupán két évet húztam itt le. Az akkori vezetés ugyanis a busás összegekért idegen csapatokból szerződötett focistákat helyezte előnybe a hazaiakkal szemben. Így kerültem Sáróba, ahol a járási bajnokságot megnyerve 1986-tól a kerületi mezőny résztvevői lettünk. A párkányiakat például 2:1

1982 februárja, Tibor jobbról a második

Őszi bajnokok vagyunk

Igazuk lett a futballszakértőknek, akik azt jóslták, hogy a lévai területi bajnokságban a lévaiak és a zselíziek küzdenek majd a bajnoki cím megszerzéséért. Az őszi idényben nyújtott pompás teljesítményük alapján végül is a Garam menti kisváros legénysége került közelebb az álomhoz, azaz hogy jövőre magasabb osztályba léphessen. A négy pontos előny olyan ajánlólevél, ami elég lehet a koronázáshoz. „Az újonc hontversányiak ellen csak döntetlent értünk el hazai környezetben a nyitómeccsen, és néhányan már akkor leírtak bennünket. Később aztán mérkőzésről mérkőzésre általában csúnyán elvertük ellenfeleinket. Hál' istennek nemcsak erőnléti fölényünket, hanem helyzeteinket is kihasználtuk és a legtöbb gólt szereztük a mezőnyben. Elsősorban a III. ligát is megjárt Porubszky Attila volt elemében, aki a bajnoki mezőny gólkirálynak bizonyult, de Lauko Lóránt és Peter Kokoška is megkeserítette a kapusok életét” - értékelt Štuller István, a zselíziek 43 éves edzője, aki néhány percet játékosként is a pályán töltött. A csapat mindössze Csejkón vonult le vesztesen a játéktérről, amihez bizony külső körülmények is hozzájárultak. A pontot a lévaiak elleni évadzáró viadalon tették fel az i-re, amikor meggyőző játékkal fektették két vállra nagy riválisukat. „Védenceim saját bőrükön tapasztalhatták, hogy nem könnyű bekerülni a csapatba, ugyanis rendkívül erős kerettel rendelkezünk. A téli szünetben egy jó képességű csatárt szeretnék beépíteni a gárdába. Bár a hullámvölgy valamennyi együttes életébe beköszönhet, meggyőződésem, hogy mi a lehető legjárhatóbb úton menetelünk. A nyugodt futballhoz biztosított a háttér és kedvezőek a körülmények. Remélem, hogy az újabb tavaszi sikerek felkeltik a támogatók még nagyobb érdeklődését is. A képlet tehát egyszerű, jövő ősszel az V. liga küzdelmeibe szeretnénk bekapcsolódni” - vélekedett az edző.

Kik képviselték a várost? Fajčík Roland, Vincúr Zoltán, Szalai Tibor, Števko Dalibor, Hliva Michal, Rotík Tibor, Jamriška Mária, Karkó René, Janšík Tomáš, Páchnik Peter, Páchnik Milan, Kokoška Peter, Valach Gabriel, Fúri Péter, Topán János, Lauko Lóránt, Porubszky Attila, Kovan Michal, Forró Vilám, Štuller István, aki egyben az edző is. A csapat és a bajnokság legjobb góllövője Porubszky Attila (22 gól) lett. „Nem bántam meg, hogy tavasszal a jelenlegi egyesületemet választottam. Elsősorban a szemfülességemnek köszönhetem a huszonkét gólt. Számomra legemlékezetesebbnek a második fordulóban a garamkelecsényi küzdőtéren szerzett négy találatom bizonyult. A csapatszellem kiváló, így véleményem szerint teljesen egyértelmű, hogy lelkes közönségünk bajnokként ünnepelhet majd bennünket június elején. Természetesen szeretném elhódítani a mezőny gólkirályi címét is” - nyilatkozta lapunknak a huszonhárom éves gólvágó, aki civilben a Selye János Egyetem gazdaságtudományi karának negyedéves hallgatója. (áb)

arányban fektettük két vállra, s mindkét találatot én szereztem. A valamikori zselízi játékosok közül Gulyás Pista, Šonkol Jožo, Líška Jano és Harmady Milan is a sáróiakat erősítették, s Matiaško Jano személyében az edző is városunkból származott. Huszonnyolc évesen Oroszkára kerültem, majd Lekéren és Kuralon alacsonyabb osztályban folytattam a labdarúgást. Negyven éves is elmúltam, amikor szögre akasztottam a csukát” – meséli a valamikori középpályás. Hál' istennek a sérülések elkerültek, egyszer egy találkozó első félidejének a végén kiugrott a térde, amit a szünetben saját maga helyezett vissza, így folytathatta a küzdelmet. Kedvenc edzőjeként Ján Matiaškót jelöli meg, s legszívesebben Csikóssal, Sokollal, Líškával és Lénárttal lépett a küzdőtérre. A zselízi csapat szinte valamennyi mérkőzését megtekinti, de rendszeresen találkozhatunk vele a járás többi sportpályáján is. Az öregfiúk egyesületében Janšíkkal, Pásztorral, Sokollal, Szabóval, a Gulyás fivérekkel és a többiekkel még jelenleg is nagy hozzáértéssel viselkedik a labda iránt. Elsősorban az angol focit kedveli, s állítja „azok a kilencven perc helyett százöt percet is képesek végighajtani”. Jelenleg vállalkozóként, mint géplakatos tevékenykedik, szabadidejében az asztalitenisznek és a vadászatnak hódol. Két fia közül Richárd lépett csak apja nyomdokaiba, aki szintén a zselízi diákcsoportban ismerkedett meg a labdarúgás alapjaival, tizenöt évesen a lévai első ligás ifjúsági csapatot erősítette, majd szülővárosába visszatérve a IV. ligás egyesületben működött közre. A jelenleg huszonhat éves, szintén középpályás labdarúgó 2005-től a nagysallóiak csapatát erősíti.

(ág)

Zseliz–Léva 2:1 (0:1)

A lévai területi bajnokság őszi idényzáró mérkőzésén a zselízi focicsapat jó játékkal legyőzte riválisát, és négy pont előnnyel a tabella élén telel.

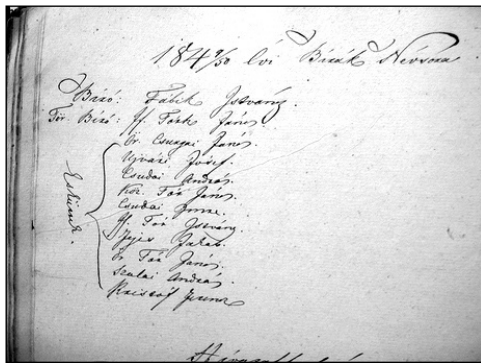
A kezdőrúgás után Kokoška került gólhelyzetbe, a 16-oson belül ellökték, ám a bíró sípja néma maradt. A folytatásban a hazai Janšík ziccere maradt kihasználatlanul. A 12. percben Graus tizennégy méterről kapura célzott, a labda megpattant a hazaiak védőjátékosán és Fajčík mellett a hálóban kötött ki. Az első félóra végén Porubszky erős lövése süvített el a lécfölött, majd Fribert kísérletét hátrította a hazai kapus. A második félidő elején sikerült a hazaiaknak egyenlíteni, amikor Valach két védőjátékost kicselezett, beadását Porubszky a jobb felső sarokba fejelte. A hazai csapat támadójátékával egyre többet veszélyeztette a lévaiak kapuját, akik a 75. percben tíz főre fogyatkoztak, mert Graus begyűjtötte második sárga lapját. A hajrában előbb a 82. percben Krenčan tíz méterről a hazai kapust találta telibe. Egy perccel később Porubszky fejelte kapura, a labdát az egyik védő kézzel ütötte el, a megítélt tizenegyest Peter Páchnik a bal alsó sarokba lötte. A mérkőzést Meňhart vezette mintegy ezer néző előtt. (ág) Ifjúsági csapat: **Zemianska Olča - Želiezovce 1:4 (0:3)** Varga 2, Rotík, Németh. A zselízi csapat veretlenül az első helyen végzett 39 ponttal az őszi idény befejezése után.

Želiezorské spomienky Zselízi nevek

A személynevek gyakran gyakran egy rejtett üzenetről, rejtetten beszédesek, sok min- tett jelentésű logikáról tanúskod-

dent elárulhatnak az illető eredetéről, foglalkozásáról vagy a társadalmi rétegeről. A családok fennmaradnak, de ki is hálnak. A lakosság költözése által a nevek el-eltűnnek, más régióban felbukkannak és szétágazódnak. A megyék, községek vagy kisebb területek elnevezései, de a családnevek is történelmi üzenetet hordoznak évszázadokon át.

Ilyen üzenetkből, a levéltárakban talált nevekből a kutató sok mindent megérthet. Az elnevezés

hat. Ezért most, decemberben a nevekkel foglalkozunk, 300 éves kimutatást tesztek közzé az 1715-ös helyi adófizetőkről. Ebben az időben ért véget Franciaországban a Napkirály, XIV. Lajos uralkodása. Más szemszögből nézve akkor írták ezt a dokumentumot, amikor a Tátra alatt még élt Juraj Jánošík. A korabeli feljegyzés arról tanúskodik, hogy

Zselíz, Garammíkola és Szódó községnek kisebb volt a lélekszáma, de a listán szereplők jómódúak voltak. Hiszen adófizetőnek lenni annyit jelentett, hogy az illetőnek megvolt az anyagi biztonsága. A földnélküli szegényekről a királyi jegyzékek nem emlékeztek meg. Megemlítem elődünket – Marossy Franciscust, aki a

bécsi Pazmaneumon végzett (Collegium Pazmaneum), 1718. szeptember 14-én született, és Zelisziensis, azaz zselízi volt az 1739-ből származó, F. I. 1491 számú feljegyzés szerint.

Végül mint érdekesség állja-

nak itt az 1848–49-es évekből a községi képviselő-testület tagjainak névsorai. Az egyik 1848-ból, a másik a felkelés letörése utáni időszakból. Kellemes rokonkeresést!

Polka Pál

Zselízi adófizetők 1715-ben

Georgius Varga
Michael Vass
Stephanus Vannai
Stephanus Marko
Martinus Tót
Joannes Rado
Stephanus Peris
Franciscus Csurgai
Stephanus Bajkai
Andreas Arató
id. Joannes Csenki
ifj. Stephanus Peris
Joannes Tót
ifj. Joannes Csenki
Joannes Varga
Andreas Kolos
Andreas Szalay
Stephanus Gaál
id. Joannes Tóth
Martinus Mezle
Martinus Szalay
Stephanus Kovács
Georgius Kivagy
Ignatius Szerfőző
Franciscus Meszaros
Martinus Varga
Stephanus Benyei

Mikolai adófizetők 1715-ben

Stephanus Varga
Stephanus Sike
Stephanus Bajacs
Martinus Tóth
Georgius Mizek
Joannes Tóth
ifj. Stephanus Nagy

Michael Nagy
id. Stephanus Nagy
Georgius Kovács
Adalbertus Tóth
Stephanus Csülek
Stephanus Hasznos
Andreas Nagy
Joannes Dudás
Stephanus Kovács
Georgius Kovács
Joannes Molnár

Szódói adófizetők 1715-ben

Stephanus Gebő
id. Stephanus Gaál
Stephanus Cömbör
id. Stephanus Piroth
Thomas Gabor
Stephanus Sapál
Stephanus Saál
Andreas Urbán
Stephanus Piroth
id. Stephanus Balás
Andreas Gebő
Stephanus Gabosi
Andreas Tóth
Joannes Mészáros
Stephanus Leandus
Stephanus Kovács

**Képviselő-testület
1848 – 1849-ben**
Szalai András – bíró
Csudai András
– törvénybíró

Képviselők:

id. Csurgai János
Ujváry József
Fábik Istvány
Tóth Mihály
köz. Tóth János
Dóka Sámuel
ifj. Tóth János
Dóka Dávid
Szalai Istvány
legifj. Tóth Istvány
Tóth János
id. Tóth János
Csudai Istvány
Fejes Jakab
Nagy Istvány
ifj. Csurgai János
Molnár Mihály
(Feljegyezve 1848.
november 18-án)

**A felkelés utáni
képviselő-testület
1849 – 1850-ben**
Fábik Istvány – bíró
ifj. Tóth János – tör-
vénybíró

Képviselők:
id. Csurgai János
Ujváry József
Csudai András
köz. Tóth János
Csudai János
ifj. Tóth István
Fejes Jakab
id. Tóth János
Szalai András
Kristóf Ferencz

Zselíz város – a Zselízi Művelődési Otthon

Rendezvények 2008 decemberében

XII. 12. (péntek) Szalagavató - szlovák gimnázium
XII. 13. (szombat) Karácsonyi műsor
a nyugdíjasklubban
XII. 19. (péntek) 19.00 Rock-karácsony
XII. 20. (szombat) 15.00 Karácsonyváró

Kiállítások a kultúrotthon előcsarnokában

XII. 08–29. F. Schuberta Művészeti
Alapiskola
XII. 29–2009. I. 29. Tóth Liliána
I. 19. – II. 9. MTNY Alapiskola
II. 9. – III. 3. Iveta Straňáková

ISKOLATÖRTÉNET

(Harmadik rész)

„A múltat tiszteld a jelenben és tartsd a jövőnek!”
(Vörösmarty Mihály)

A Zselízi Római Katolikus Népiskola múltját felidézve érdemes megemlíteni azokat a szervezeteket, amelyek tevékenységükkel hatékonyan segítettek az iskola működését és a szegény sorsú gyerekeket. Az iskola támogatói közé tartoztak elsősorban a Szülők Egyesülete, az Oltáregylet és a Jézus Szíve Gárda.

Már a húszas években rendszeresen tartották az iskolában szülői értekezleteket. Ezeket negyedévenként hívták össze, amelyeken elsősorban a tanulók magatartásával, az előmenetellel foglalkoztak. Minden értekezleten elhangzott egy nevelési tárgyú előadás is, legtöbbször Dely István igazgató részéről. Aránylag kevés szülő jelent meg az értekezleteken. „Ennek oka a szülők közönye saját gyermekükkel szemben” – jegyzi meg a krónikáiról. Jelentős változás állt be a harmincas évek elején, amikor az iskolában megalakult a Szülők Egyesülete. Szükségességét Dely István iskolaigazgató méltatta, és javaslatára a szülők maguk közül nyolc választmányi tagot jelöltek ki. Ezek után a rendszeresen megtartott közgyűléseken 110-130 szülő jelent meg (170-es tanulói létszám mellett). „Biztosították a szülők továbbképzését, és téli tanfolyamokat szerveztek.” A tagdíj egy korona volt, ezt a rászorulókat támogatására fordították.

Az Oltáregylet tagja lehetett minden olyan katolikus férfi és nő, aki hitét rendszeresen

gyakorolta, mélységes tiszteletet érzett az oltárszentség iránt és az egylet szabályait betartotta. Tagjai lehetőségüktől függően anyagilag támogatták az iskolát. Templomokat látogattak, felkeresték a búcsújáró helyeket. Minden hónap utolsó szerdáján összejöveteleket tartottak, amelyeken megbeszéltek a különböző cselekedetek gyakorlását, melyekkel közösségük életét gazdagították. A rendezvényeik bevételéből bizonyos összeget juttattak az iskolának, főleg a szegény gyerekek megsegítésére.

Az elemi iskoláskorú gyermekek legnépesebb hitbuzgalmi egyesülete a központilag irányított Szívárdia volt. Célja a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő módszerekkel lelki fejlődésük, nevelésük előmozdítása, amelynek központjában a Jézus Szíve tisztelet állt. Foglalkozásuk jelentős területe volt a katolikus sajtótermékek terjesztése, amire részint

saját családjuk körében, részint környezetükben vállalkoztak. A helyi Szívárdiak vagy közvetlenül, vagy az iskolán keresztül csatlakoztak a plébániához, és a plébános gondoskodott a vezetéről (rendszerint fiatal lelkész megbízásával). Az 1942-es adat szerint a Szívárdia szinte valamennyi katolikus elemi iskolában működött, mintegy 2500 gárdában 250-300 ezer taggal.

A Zselízi Római Katolikus Népiskolában 1931. május 25-én alakult meg a Jézus Szíve Gárda, amelynek 40 fiú és 40 leány lett a tagja. Az avatóünnepélyt a templomban tartották meg. Az iskolakrónikában az alábbi bejegyzést találjuk: „Lélekemelő ünnepélyt tartottak a templomban 1931. október 4-én, amikor zászlószentelés volt. A múlt tanévben megalakult szívárdistáknak egy ismeretlen adakozó szép zászlót vett. Közadakozásból pedig vétett egy zászló. Mindkettőnek felszentelése október 4-én, litánia után történt. Zászlóanyák voltak: Gr. Coudenhove Kunóné és Nemesné Király Mária. Mészáros István káplán méltatta a nap jelentőségét és a gárdisták két hangban három éneket adtak elő. A zászlórudakra szöveget a következők varrtak: Dr. Fekete Vince esp. plébános, Gr. Coudenhove Kunóné, Mészáros István, Dely István, Nemes Jenő, Nemes Antalné, Modrovics Jánosné, Borovits Józsefné.” A szívárdisták rendszeresen, kéthavonként tartottak foglalkozásokat, színdarabokat tanultak be és adtak elő, részt vettek a gyermekek első szentáldozásán, előkészítették az új tagok fogadalomtételét és avatását.

Nyustyin Ferenc

„A nagy kerékhez“

1960 szeptemberében egyik reggelén hat éves gyermek mellett, 75 centtel a zsebemben ébredtem. A gyerekek apja elhagyott bennünket. A fiúk legfiatalabbika három hónapos, a legidősebb hét éves, leánytestvérük két éves volt. Apjuk jelenléte csak félelmet keltett bennünk. Amikor meghallották autóját csikorogni a kavicsos úton, szaladtak bebújni az ágyaik alá. Sikerült 15 dollárt ránk hagynia – legalább a bevásárlásra.

Most, hogy úgy döntött, elhagy minket, legalább nem lesz több verés, viszont étel sem. Ha létezett is abban az időben Dél-Indianában valamiféle szociális rendszer, nem tudtam róla.

Megmosdattam a gyerekeket – mintha kicserélték volna őket –, felvettem a legszebb ruhámat, beraktam őket az 1951-es rozsdás Chevroletembe, és elindultam munkát keresni.

Mind a heten mentünk minden gyárba, raktárba, étterembe kis városunkban. A gyerekek az autóban szoroskodtak, és megpróbálták nyugodtak maradni, míg én próbáltam bárkit, aki meghallgatott, meggyőzni arról, hogy mindent kész vagyok megtanulni és megcsinálni. Kellott a munka. De sokáig nem akadt. Az utolsó célpont a várostól pár mérföldnyire volt. Egy régi autósárdá az autópálya mellett, kamionos megállóval. „A nagy kerékhez” címzett csárda tulajdonosa – egy idősebb hölgy – éjjeli műszakra, 23 és 7 óra közötti időszakra keresett valakit. 65 centet fizetett egy órára, és már aznap éjjel kezdhettem. Hazahajtottam, felhívtam a szomszéd lányát, aki estenként a gyerekekre szokott vigyázni. Megbeszéltem vele, hogy alhat a rekamién, egy dollárt kereshet egy

éjjel. Már pizsamában jöhet át, amikor a gyerekeim már alsznak. Ez számára is megfelelőnek tűnt, így megegyeztünk. Aznap este a gyerekekkel együtt leterdeltünk és megköszöntük Istennek, hogy segített munkát találni.

Elkezdem dolgozni A nagy keréknél. Amikor reggel hazaértem, felkeltettem a szomszéd lányt, hazaküldtem a megkeresett egy dollár bérével, amelyet a borralalóból kerestem meg – a megkeresett borralaló fele volt ez az összeg. Ahogy múltak a hetek, a fűtési számlák lassan vagdalták szerény keresetemet. Az öreg Chevím gumijai is ereszteni kezdtek. Minden reggel útközben pumpálnom kellett őket, hogy hazaérjek. Az egyik borús reggel, amikor fáradtan közeledtem a kocsihoz, a hátsó ülésen négy új gumiabroncsot találtam. Semmi levél, üzenet, csak a vadiúj gumik. Talán angyalok költöztek Indianába? Csodálkoztam rendszeren. Megegyeztem a helyi benzinkút tulajdonosával, hogy a gumicsere fejében kitakarítom az irodáját. Emlékszem, hogy sokkal tovább tartott tisztára mosni a padlóját, mint neki kicserélni a kerekeket.

Hat éjjelt dolgoztam öt helyet, és még mindig nem volt elegendő. Közeledett a karácsony, és én tudtam, hogy a gyerekeknek nem tudok játékokat venni. Találtam egy doboz piroz fészték, azzal kezdtem átfesteni a régi játékokat. Eldugtam a pincében, hogy Santának legyen mit hoznia karácsony reggelén. A ruhák állapota is aggasztott. Foltot foltra varrtam, láttam, hogy a fiúk nadrágjai már nem sokáig bírják. Szentestén a megszokott vendégek voltak A nagy keréknél. Les, Frank és Jim, akik kamionsofőrök voltak, Joe, az autópálya-rendőrség alkalmazottja. Megállt még néhány

zenész, akik fellépésről tartottak hazafelé, és érméket dobáltak az automatába. A törzsvendégek a pultnál ültek, reggelig beszélgettek, majd hazaindultak, hogy napkelte előtt mindnyájan otthon legyenek.

Karácsony reggelén hétkor én is hazafelé tartottam, siettem a kocsihoz. Reméltem, hogy a gyerekek nem ébrednek fel érzésem előtt, hogy fel tudjam nekik hozni a játékokat a pincéből a fa alá. (Kivágtunk egy kis cédrust az út mellett a hulladéktelep környékén.) Még sötét volt, nem sokat láttam, de úgy tűnt, hogy az autóban valami árnyékokat látok – vagy csak a fény játéka volt? Valami más volt, de nehéz volt hirtelen rájönnöm, mi is az. Amikor az autohoz értem, óvatosan betekintettem – és a meglepetéstől táva maradt a szám. A régi, ütökopott teles-teli volt mindenféle csomaggal. Gyorsan beszálltam, rátérdelem a vezetőülésre, és csak néztem a mérhetetlenül sok ajándékot, csomagot. Felnyitottam a legfelsőt, benne farmernadrágok voltak, 2-estől 10-es méretig. Megnéztem a másikat: egy csomó ing volt benne. A többiben cukorka, dió, banán, élelmiszerral teli táskák voltak. Volt ott egy nagy darab sonka, konzervált zöldség és krumpli. Puding, édesség, gyümölcsös kalács és liszt... mosószer, tisztítószerek...

És volt az ajándékok között 5 kis kamion és egy kis baba. Amint szipogva hazafelé tartottam az úres utcákon át, feljött a nap, és én életem legszebb karácsonyának reggelén elsírtam magam a hálától. Soha nem feledem gyermekeink örömét azon a reggelen.

Igen, sok évvel ezelőtt Indianában angyalok éltek. És mindannyian A nagy kerékhez címzett autósárdában szoktak találkozni.

Ismeretlen szerző, fordította: Norbert PAUL

Méltóképpen ünnepelték az első országos kórustalálkozót

Kórusfesztivállal emlékeztek meg az 50 évvel ezelőtti városunkban megtartott első országos kórustalálkozóról. A rendezvényt a Zselízi Hangok polgári társulás, a Blue Art polgári társulás, a Csemadok Zselízi Alapszervezete, a Zselízi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, a Comenius Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium, a Lévai Regionális Művelődési Központ és a Zselízi Városi Könyvtár közösen szervezte meg. Ötletgazdája és főszervezője Horváth Géza volt, aki az 50 évvel ezelőtti esemény méltó megünneplése mellett hagyományt is kívánt teremteni a kórustalálkozókból: „Mivel az 1958-as énekkari találkozó csupán a »nulladik« volt a sorban, hiszen az akkori szervezők részéről vállalhatóan első énekkari találkozó három évvel később, 1958-ban volt ugyancsak Zselízen, már most gondolnunk kell arra, hogy ennek 50. évfordulóján, tehát 2011-ben egy országos szervezésű fesztiválon találkozzanak Szlovákia legjobb magyar kórusai. És hogy ennek lesz-e később folytatása, az nagyrészt attól függ,

hogy a 2011-es rendezvény milyen sikert arat a kórusok között.”

A rendezvény keretében november 6-án egy közös kiállításon emlékeztek meg a 100 éve született Csontos Vilmos költőről és Szíjjártó Jenő zeneszerzőről, a fél évszázaddal ezelőtti jeles zenei esemény főszervezőjéről is. A kiállítás megnyitóján Gubik Mária gimnáziumi tanár Csontos Vilmos életét és munkásságát, Horváth Géza, a helyi énekkar vezetője pedig Szíjjártó Jenő életútját mutatta be. A rendezvényen fellépett a helyi alapiskola gyermekkórusa, a Gereben együttes és vendége, Göbő Sándor, aki gitárosi tisztségben mutatkozott be.

Két nappal később a kultúrotthon nagytermében csaknem telt ház előtt tartották meg a kórusfesztivált, amelyen a házigazda Franz Schubert Vegyeskar, a zsérei Zoboralja nőikar, a Csábi Szeder Fábian Dalegylet, valamint a Szlovákia Magyar

Pedagógusok Vass Lajos Kórusa lépett fel. A rendezvényre az ország számos településéről, sőt, külföldről is érkeztek ér-

ezelőtti kórustalálkozóról.

A műsorban mind Csontos Vilmos, mind pedig Szíjjártó Jenő művei megjelentek.

Először hangzott el közönség előtt Horváth Gézának Csontos Vilmos versére komponált „Szép, csendes lobogással” című kórusműve. Rendhagyó volt a csábi kórus fellépése, amely Tóth Árpád karnagy modern felfogásának köszönhetően az éneket a kórustagok térben

dekládók: karnagyok (Sapszon Ferenc, a Magyar Rádió egykori, több évtizedes karnagya, Papp Katalin, a párkányi Stilla Pectus karnagya), zenetankönyvszerzők (Stirber Lajos, Lukovics Mária), hangversenyszervezők (Kazán József). Köztük volt Nagy Ilona, Szíjjártó Jenő özvegye is a Szíjjártó család több tagjával. Takács András üdvözlő beszédében megemlékezett a fél évszázaddal

való elhelyezkedésével és mozgásával gazdagította, amivel mind a színpadiasság, mind az akusztikus hatás terén érdekes élményben részesített a közönséget. A rendezvényt az összkar (Kodály Zoltán: Adventi ének, Kodály Zoltán: Esti dal) zárta Tóth Árpád és Józsa Mónika vezényletével.

(ik)

Kötelesség – tisztelet – barátság

Ez a Nyugállományos Rendőrök jelszava. A szervezetet rendvédelmi és biztonsági alakulatok volt alkalmazottai alkotják, tagjai elsősorban a rendőrség, a börtönőrség és a vasúti rendőrség egykori dolgozóinak soraiból kerülnek ki. A politikamentes, önkéntes polgári érdekszervezet jelenleg kb. 3990 tagot számlál, beleértve a tagjelölteket, és az ország egész területén működik. Mivel városunkban található

az ország egyik börtöne, és élnek itt volt rendőrök is, érthetően csak idő kérdése volt, mikor alakul meg a helyi szervezet. A zselízi alapszervezetet 2008. április 5-én 25 tag alapította meg. Számuk az első taggyűlés idejére 43-ra

nőtt. A taggyűlést augusztus 29-én tartották a zselízi vadászházban, magas színvonalon, frissítővel, szórakozási lehetőséggel tarkítva.

Az ülésen sajnos nem vettek részt a város képviselői, sem a rendőrségi tisztségviselők. Reméljük, a januári taggyűlésen már őket is üdvözölhetjük köreinkben, hiszen a

kölcsonös együttműködés ad lehetőséget a nyugállományban levő rendőrök tapasztalatainak kihasználására. A szervezet céljai közé tartozik, hogy támogassa a törvénytiszteletet, a közrendet, tapasztalatot szerezni más rendvédelmi és biztonsági alakulat tagjaival, növelni a rendőrség presztízsét, javítani a rendőrség és a lakosság kapcsolatát. A tagságot egy fényképes, sorszámmal ellátott igazolvánnyal,

valamint a motorgépkocsi szelvédjére ragasztott levonóval is igazolni lehet. Minden rendőr és polgár biztos lehet abban, hogy a szervezet tagjaihoz bátran fordulhat segítségért bárhol az országban. A Rendőrségi Baráti Körrel ellentétben, amelynek tagjai civilek, szponzorok és vállalkozók is lehetnek, a Nyugállományos Rendőrök szervezete csak az egykori tényleges alkalmazottakat öleli fel. A tagok által nyújtott szakmai segítség igénybe vehető például – a rendőri szervekkel együttműködve – eltűnt személyek keresésénél. A szervezet tevékenységét rendszeresen figyelemmel követjük.

Ottmár Gábor,

a helyi szervezet vezetőségi tagja

Csontos emlékest az Irodalmi Kávéházban

A Városi Könyvtár által rendezett Irodalmi Kávéház november 12-ei rendezvényének vendége Újváry László nyugalmazott tanár volt, aki remekül megszerkesztett Csontos Vilmos-emlékműsorral mutatkozott be. A jó ismerősére és barátjára való emlékezést a költő verseivel szötte át. Csontos egyes életrészeit, eseményeit, találkozásait és emberi kapcsolatait különös tartalommal töltötték meg, s így az előadás egy teljes életút és -szemlélet felelevenítésévé vált, amelyből a hallgatók Csontos Vilmos gondolkodásához, életfilozófiájához is közelebb kerültek. „Ha azt kérdeznék, mit tanultam Csontos Vilmostól, akkor azt mondanám, hogy emberséget. Ha egy szóval kellene őt jellemezni, azt mondanám: ember. Higgyék el, az előbb úgy éreztem, hogy Vilmos itt volt mellettem, versei minden szavában őt hallottam” – mondta el a végén az előadó, és a hallgatók hittek neki. Ők is érezték.

(ky)

a választási ciklus félidejében

A fentiekkel kapcsolatosan ismerni kell a következő mérleget is:

a) a kórházzal kapcsolatos kötelezettségek kifizetése saját erőből 2008 végéig – 5 mill. Sk

b) befektetések 2008-ban – 14 mill. Sk

c) befektetés-előkészítés 2008-ban – 7 mill. Sk

Összesen – 26 mill. Sk

7 millió korona Zselíz költségvetéséből sok. De előfeltétele a projektumok kidolgozásának, amelyeknek köszönhetően 360 millió korona értékű fejlesztés készült elő. De legyünk realisták, vegyük figyelembe a legrosszabb eshetőségeket; ilyen esetben is feltételezhetjük, hogy legkevesebb 50 millió korona értéket tudunk letenni az asztalra ebben a választási időszakban. A legrosszabb esetben hitelek segítségével 80 millió érték tudunk biztosítani ebben az időszakban (20 millió évente).

Ha számolunk az EU-s alapokkal, reális a 330 millió korona (82 millió évente).

Lehet, hogy sikerül néhány befektetéssel is meggyezni néhány projektum megvalósításáról. Világos ezek terjedelme több választási időszakot is felölel, de ha megvalósulnak, hosszú távon biztosíthatják a fejlődést és a városkép javítását.

2008-ban a munka súlypontja az op-

timális szerkezet, személyzeti összetétel, viszonyok kereséséről, a kórházi tartozások szanálásáról a városfejlesztési terv és a kultúrtáj-terv megvalósítására helyeződött át.

Szeretnék köszönetet mondani minden képviselőnek, akik megalapozták ezt a sikert, és a városi dolgozók meghatározó többségének, akik a fokozatos szerkezeti változások ellenére csodálatra méltóan sok munkát végeztek. Az utca embere talán nem látja ezt az eredményt, de már a 2009-es beruházások idején saját szemével győződhet meg nagy értékéről.

Biztosítani szeretném a zselízi lakosokat, hogy önkormányzatunk bizonyítottan jó úton jár a város felvirágoztatása felé. Ha pártatlanul is működünk, a képviselők különböző véleményen vannak a fontossági sorrendet illetően, más-más temperamentumúak, különbözőképpen kommunikálnak, tudnak döntéseket hozni és még senki nem dobta be közülük a törülközőt.

Elnézést kérek a számtalan adat miatt, remélem, hogy írásommal optimizmussal töltöttem el Önöket a város haladását illetően, és hozzájárulhattam az ünnepek alatti nyugalmukhoz.

Szeretetteljes karácsonyt kívánok mindannyiuknak.

Bakonyi Pál

A Sládkovič utca Zselíz mostohagyereke

Állításom nem megalapozatlan, amit az utca lakói is tanúsíthatnak. Problémánk nem új keletű, már évekkel ezelőtt, sőt, több mint egy évtizede elkezdődött, és nem megoldódni látszik, hanem egyre inkább elmélyül.

Utcánk állapotáról írok, amely talán egy elhagyatott tanyasi útnak sem felelne meg. Tudjuk, a víz, a gáz bevezetése az útburkolat bontásával jár, amit annak idején, több évvel ezelőtt ideiglenesen rendbe is tettek. Azóta a helyzet csak romlik, a keletkezett gödrök egyre csak nagyobbodnak, mélyülnek. Panaszainkra reagálva a gödröket apró kővel betöltötték, ami ideig óráig megoldotta a problémát, de csak látszólag. Az utcán nem maradtak gödrök, de az

arra közlekedő járművek az apró követ rövid időn belül újra kidobálták, és ezáltal a gödrök egyre mélyültek, és mélyülnek most is. Esős időben szinte lehetetlen végigmenni az utcán, mert víztócsák szelik át az utat. Október elején kicsit fellelegeztünk, amikor utcánkban megjelentek a nehézgépek, úgy gondoltuk: végre valami történik, télvíz idején már talán nem kell bokáig vízben járnunk. Örömről ürmös a szívem, mivel újra az történt, ami már egy párszor, a

gödrök eltűntek, de csak a régi módszerrel. Bosszúságunkat tetézi, hogy két szomszédos utcát is javították, és oda már aszfalt is jutott, ami tovább kitar, mint az apró kavics. Olvastam a Hírmondóban, hogy elkészültek a tervek többek között a Sládkovič utca javítására is. Szeretném megélni, hogy ez valóra is váljon, mert ilyet és ehhez hasonló ígéretet már hallottunk és olvastunk eleget. A képviselő-testület tagjait arra kérem, hogy télvíz idején sétáljanak végig az utcánkon, akkor talán megértik aggodalmunkat.

Török Rózsa

A fáraókról, avagy „miért nincs sapkája az újságíróknak“

Nem mindig sikerül elolvasnom az egész zselízi újságot. Az októberit sikerült, és nem tudtam ellenállni, hogy ne kommentáljam a havilapot és a zselízi történelem egy csipetjét (természetesen saját szemszögemből). Eszembe jutott egy régi vicc, amikor a farkas csak ürügyet keres, hogy megverhesse a nyulat. Annak ellenére, hogy a nyúl minden követelésének eleget tett, mindig talált valami okot, hogy megverhesse. Végül a nyúl nem volt sapkája... Tehát a „miért nincs sapkája az újságíróknak“ innen ihletődött.

A szerkesztőket többször nyilvánosan (és talán nem nyilvánosan is) érte az a bírálat, hogy nem éppen ezt a terméket várjuk el tőlük. Talán irányt adtunk a kritikával, de az is lehet, hogy csak korlátoztuk a szabad véleménynyilvánításukat. Nálam úgy van: valaki vagy tudja a dolgát extra irányítás nélkül, vagy lehet egy szakasz irányítója, és mégsem lesz a teljesítménye a kívánt szinten. Ez érvényes az újságíró, a közgazdász, a könyvelő, a hivatalnok esetében, sőt, merem állítani, hogy így volt ez a fáraókkal is. Természetesen nem mindig mennek irányítás nélkül a dolgok. Az egyik legtermészetesebb és leghatásosabb irányító eszköz a munkánk célja. Az újságíró esetében ez a valós információ, a közgazdászéban a jó gazdasági eredmény, a könyvelőéban a hibátlan zárszámadás, a hivatalnok esetében pedig az elégedett polgár/ügyfél lehet. A fáraók esetében a legmagasabb piramis volt az.

De a cél lehet biztosan más is. Talán a városházán valahogy összekeveredtek a célok? A testületi üléseken gyakran hangoznak el kritikus, kemény mondatok. Az újságban ezek is pallérozottan kerülnek az olvasó elé. Néhány képviselő kritikus nézetei nem is jelennek meg. Ez is cél lehet?

Vegyünk egy ilyen esetet. Banális eset, egy függöny. Az egyik „betyár“ képviselő észrevette, hogy a városháza dísztermében olyan lyukas a függöny, hogy egy nyúl is átugrana rajta. Figyelmeztette a hivatalnokokat, amivel bizonyos tevékenységben célt rendelt nekik. Mi történt az azóta eltelt három hónap alatt? Semmi. A lyuk ma is ott tátong. Hasonló az eset a főúton levő virággyással. Lassan két éve, hogy a képviselők azt hajtogatják, hogy számoljuk fel a virággyást, és szélesítsük az utat. Rengeteg új ötlet felmerült a napi élet javítására városunkban. De csak hajtogatás, és eredmény sehol. Hogy akarjuk átépíteni az utat, ha nem tudunk lecserelni egy függönnyt? Vagy helytelenül állítottuk fel a célt? Lehet hogy nem a megfelelő emberek vannak az egyes posztokon? Vagy még ma is élnek fáraók, akik olyannyira csak a megálmódott legmagasabb piramisra összpontosítanak, hogy a mindennapi dolgokról eközben megfeledkeznek?

Martosy Péter

A karácsony az ajtón kopogtat, az önkormányzat

Örömmel tölt el, hogy a karácsonyfa alá ajándékot kínálhatok fel a képviselők és a városi dolgozók kétéves munkája eredményének formájában. Már világosan látni, a választók jól döntöttek a képviselőket illetően. Az általuk bevezetett új rend gazdag termést eredményezett az önkormányzati munkában.

A kórház által előidézett veszélyes tartozásokról lassan elfeledkezhetünk. Képesek vagyunk saját erőből és hitelből évente 25 millió koronát fejlesztésre fordítani.

Az újonnan létrejött, városi többségi tulajdonban lévő Eurospinn, vagy régebbi nevén a műszaki szolgáltatások vállalata (VEPOS) nagyobb teljesítménnyel, ugyanazért a pénzért eddig ismeretlen hasznot hoz a városnak. Ennek köszönhetően épült meg a munkaügyi hivatalhoz vezető járda, rendeződött a Nesti előtti terület, valósultak meg a Béke utcai rendezések, az információs táblák, javítottuk meg a kultúrház a sportfogadóiroda, a tornaterem tetőszerkezetét, a szolgáltatások házának és a munkásszálló villanyvezetéseit.

Valóban beindult az osztályozott hulladékgyűjtés – évi 320 ezer koronás költséggel.

Örömet szerez, hogy a város aktívan hozzájárulhatott a tolmácsi gépgyár helyi üzemének – a kis és nagy csarnokban is – újraindításához, ahol eddig 150 munkahely teremődött, de összesen 400 van kilátásban.

Megújult és személyzetileg megerősödött a városi rendőrség, amely történetében először állandó, 24 órás szolgálatban van. Hatékonyága a szemléletváltásnak és a fejlődő térfigyelő-rendszernek köszönhetően javul.

A civil szervezeteknek, polgári társulásoknak a város 1,2 millió koronát osztott szét kulturális, társadalmi és sporttevékenységre.

Sikeresen befejeztük a hulladéklerakat előző választási időszakban elkezdett re-kultivációját 18 millió korona értékben és a városközponti zóna területrendezési tervét 600 ezer korona értékben.

A nyilvánosság tudja, hogy ha EU-s forrásokra akarunk pályázni, előbb komplikált projektumokat kell kidolgozni. Ezeket csak az erre szakosodott profi irodák készítik. Ennek ellenére e projektumoknak csak kis hányada lesz sikeres.

Rendkívül rövid idő alatt sikerült kidolgoznunk és néhány esetben beadnunk a

következő projektumokat:

- 1.) Hulladékgyűjtő udvar fűtőanyag-gyártással – 15,0 mill. Sk
- 2.) A vasút mögötti iparterület csatornázása – 1. szakasz – 10,5 mill. Sk
- 3.) A vasút mögötti iparterület csatornázása – 2. szakasz – 20,0 mill. Sk
- 4.) Az Ady utcai játszótér felszerelése – 0,17 mill. Sk
- 5.) Az Esterházy-kápolna és a Szent Jakab-templom felújítása – 0,2 mill. Sk
- 6.) Csatornahálózat-kiépítés – 200,0 mill. Sk
- 7.) A Béke utcai alapiskola felújítása – 40,0 mill. Sk
- 8.) Az Sznf utcai óvoda felújítása – 26,0 mill. Sk
- 9.) Hulladékgyűjtő-udvar – 7,5 mill. Sk
- 10.) EWA biofermentor – 25,0 mill. Sk
- 11.) Partnerkapcsolatok a testvérvárosokkal és a régióon belül – 2,0 mill. Sk
- 12.) A városi alkalmazottak továbbképzése – 1,7 mill. Sk
- 13.) Ösztönző tevékenység – 1,0 mill. Sk

A számok és a táblázatok fásasztóak lehetnek, ennek ellenére közlésesem a pontos információkat elváró türelmes olvasók számára.

2008-ban befektetésekre elkészített projektumok		
<i>a/ Műszaki tervek kidolgozása – pályázás céljából – megvalósult:</i>		ezer Sk-ban
1	a csatorna-hálózat kiépítése	1 166
2	a szlovák alapiskola felújítása, bővítése és korszerűsítése	666
3	az Sznf utca 9. alatti óvoda felújítása, bővítése és korszerűsítése	290
4	vízvezeték – nyugati rész, Vasút utca (a vasút mögötti terület)	255
5	hulladékgyűjtő-udvar – osztályozás, komposztáló, biofermentor	350
a/ ÖSSZESEN		2 727
<i>b/ Műszaki tervek kidolgozása – pályázás céljából – kidolgozás alatt:</i>		
6	városközponti területrendezési terv	455
7	közterület-rekonstrukció – Sznf, Petőfi, Béke, Komenský utca	1 000
8	közvilágítás-ellenőrzés	25
9	Karolina közvilágítása	150
10	a Baglyos Ház felújítása	50
11	a kastély felújítása	300
12	Öko-egyensúly és biodiverzitás – intézkedési javaslatok	20
13	Urbanisztikai tanulmány a Zselíz – Franz Schubert városa projektumhoz	500
b/ ÖSSZESEN		2 500
<i>c/ Műszaki tervek kidolgozása – az operatív feladatok alapján – megvalósult:</i>		
14	szolgáltatások háza – az elektromos vezetékek rekonstrukciója	13
15	szódói ravatalozó	95
16	épület a Hviezdoslav utcai játszótéren	34
17	közlekedési jelzések és parkolók a városban	132
18	a szolgáltatások háza udvarána felújítása	120
19	a Piac és az Akác utca összeköttetése	47
20	a kazánház melletti szilárd terület előkészítése a garázsok számára	123

21	a városházi garázsok felújítása	18
22	a Fučík utca felújítása	195
23	a Sládkovič utca felújítása	65
c/ ÖSSZESEN		842
<i>d/ Műszaki tervek kidolgozása – az operatív feladatok alapján – kidolgozás alatt</i>		
24	parkoló a kultúrház mellett	100
25	a Vasút utca felújítása	196
26	a munkásszálló átépítése	200
27	a zselízi ravatalozó rekonstrukciója + kolumbárium	180
28	a városi hivatal tetőszerkezetének és tetőterének felújítása	150
d/ ÖSSZESEN		826
a - d/ ÖSSZESEN		6 895

2008-ban megvalósult befektetések

e/ Tevékenység – megvalósult, megvalósulás előtt:		tisíc Sk
29	a vasút mögötti iparterület csatornázása	5 200
30	a kazánház melletti szilárd terület előkészítése a garázsok számára	750
31	a városházi garázsok felújítása	750
32	a stadioni tornaterem felújítása	200
33	tartalék vizsgafurat a hulladéklerakaton	82
34	Zöld Oázisok – játszótér a Hviezdoslav utcában	168
35	helyi járdák	200
36	a hulladéklerakat körülkerítése	63
37	a római katolikus temető körülkerítése	1 050
38	az autóbusszmegállók tetőcseréje	250
39	a kultúrotthon tetőszerkezetének rekonstrukciója	965
40	többrendeltetésű sportpálya építése	2 810
41	iskolák felújítása és felszereltségük bővítése	680
42	szolgáltatások háza – az elektromos vezetékek rekonstrukciója	1 000
43	ortofotó-térkép	32
e - f/ ÖSSZESEN		14 200

Átszámítási árfolyam: 1 € = 30,126 korona

A szerződés érvényben maradt

A város és a Garamvölgye Mezőgazdasági Szövetkezett közti, telekcseréről szóló szerződés ügye a novemberi testületi ülésen is felmerült. A szerződést, amely által a város külterületi telkeket adna cserébe a Garam melletti területekért, októberben a testület jóváhagyta, de **Gulyás Róbert** képviselő, aki akkor is ellenezte a telekcserét, a novemberi ülésre napirendi javaslatot nyújtott be a korábbi döntés módosítására. „Belső kényszerből nem értek egyet a határozattal. Szerintem elhamarkodottan döntöttünk. A cserénél nem volt betartva néhány átláthatósági követelmény. Nem tudom, ki ajánlotta fel a cserére szánt városi telkeket. Elvből ellenzem, hogy a város megszabaduljon a tulajdonától” – jelentette ki az indítványozó. A polgármester szerint: „Nem szabadulunk a tulajdontól, hanem a törvény szerint gyarapítani szeretnénk. Tehát azt kell gyarapítani, amit a legjobban tudunk hasznosítani, semmilyen törvény nem írja elő, hogy a termőfölddel foglalkozunk elsősorban, amelyet meg sem munkálunk. Ellenkezőleg, ha olyan területeink lesznek, amelyeken befektetések valósulnak meg, milliós értékek teremődnek, munkahelyek

létesülnek, akkor számomra világos, hogy ez a város érdeke. Emlékezzünk vissza tavaly ősze, anyagi gondjai voltak a városnak, takarékoskodtunk, és amikor felmerült a csere lehetősége, üdvözlöttük ezt a lehetőséget, hogy nem kell milliókat áldozni erre a területre. A szerződés elkészült, a formájáról és az értékbecslésekről valamikor május–júniusban tárgyaltunk.” A beszélgetésbe **Cserba János** képviselő, és egy személyben a szövetkezet elnöke is bekapcsolódott: „Olyan kifejezések hangzottak el, mint hűtlen kezelés, ami szerintem erős kifejezés. A csere 12–13 hónappal ezelőtt vetődött fel, amikor ugyanez a testület szavazott arról, hogy egyetért-e ezzel az eljárással. Ha valaki nem tud róla, akkor vagy nem volt ott, vagy nem tudta, miről szavaz. Cserba kijelentette, hogy a telkek értékét össze lehet hasonlítani az értékbecslés szerint, ami ebben az esetben elkészült, majd a szövetkezet nevében kijelentette, hogy az adásvétel számukra nem járható út. **Polka Pál** alpolgármester elmondta, hogy az infrastruktúra részleg tanácskozása után új információkhoz jutott, amelyek következtében megváltoztatta véleményét, és a korábbi határozat

semmissé nyilvánítása mellett szavaz majd. Szerinte a képviselők nem ismerkedtek meg a szóban forgó telkek elhelyezésével, csupán a parcellák számaival. „Nem kérdés, szükségünk van-e a Garam melletti telkekre, csak a megszerzésük módja kérdéses, és a választott mód nem a leghelyesebb” – mondta. „Természetes, hogy különbözik a véleményünk, végül a többség eldönti a kérdést. Nyugodtan kijelenthetem, hogy semmilyen háttérérdeket nem észleltem az ügyben” – jelentette ki a polgármester. A helyzetet **Vojtech Tomašovič** is megpróbálta nyugtatni: „Ezek a telkek nagy jelentőséggel fognak számunkra bírni. Nemcsak a pénz szempontjából látom a dolgokat, hanem erkölcsi szemszögből is. Kirtartok múltkori véleményem mellett. Városunknak nemcsak csatorna-hálózatra, építkezésre, utakra, járdákra van szüksége, sokkal többre. Ha már valaki dolgozott ezeken a tevékenységeken, támogassuk mi is, ne vezessünk dachjárdákat, hogy négy év múlva nyugodtan hajthassuk álomra fejünket.” A testület végül nem szavazta meg korábbi döntésének megszüntetését, így a szerződést a képviselők többsége támogatja. (ik)

Radičová Zselízen

November 27-én városunkba látogatott Iveta Radičová volt munkaügyi, szociális és családügyi miniszter, államelnökjelölt. Először a kultúrotthonban helyi gimnazistákkal találkozott, akik társaságában visszaemlékezett diákéveire, a társadalmi problémákról kérdezte őket – az egész találkozó a szociológia körül forgott. Ezután ellátogatott a menedékházba, néhány lakót szobájában is fölkeresett, és meghallgatta élettörténetüket. Közvetlen, természetes fellépésével és kulturáltságával nagyon jó benyomást tett (véltetően) a városi képviselőkre, amikor meglátogatta az éppen folyó önkormányzati ülést. A városatyákkal rövid beszélgetést is folytatott, melynek a foglalkoztatáspolitikai volt témája. (sh)

25 000 eurós projektum valósul meg

Regionális nonprofit szolgáltatói hálózat kialakítása kezdődhet meg az Ister-Granum Euró régióban a Norvég Civil Támogatási Alapnál elnyert összegnek köszönhetően. A projekt keretében internetes együttműködéssel készítik el a szolgáltató irodák szolgáltatási portfólióját és minőségbiztosítási rendszerét. Egy éven belül 3 térségi szolgáltató iroda nyílik meg, amelyek fő feladata a civil szervezetek pályázati információkkal, pályázatkészítéssel, képzések szervezésével, irodai szolgáltatásokkal, forrásszervezési tanácsokkal való szakmai ellátása lesz. Ugyancsak a projekt részét képezi a meglévő regionális civil portál web2-es alkalmazásokkal történő továbbfejlesztése, valamint a régió civil szervezeteit bemutató adattár magyar és szlovák nyelvű változatának megjelenítése. A projekt harmadik területe a vállalkozói és a civil szféra közötti kapcsolatokat érinti. **Jeldolgozta: (ik)**

Lakossági fórum (elsősorban) gazdasági kérdésekről

Farkas Iván parlamenti képviselővel találkozhattak november 18-án kora este a zselízi kultúrotthonban. A beszélgetés témája aktuális volt, mégsem érintette az azokban a napokban gyűrűző szlovák–magyar kapcsolatokat. A képviselő, aki az MKP-ban gazdasági ügyekkel foglalkozik, a gazdasági válságról és az euró szlovákiai bevezetésének vonzatairól beszélt, sok háttér-információt, magyarázatot nyújtva a hallgatóságának. Előadásának köszönhetően betekinthettünk az euró paritás-érték sávjának megállapításába, a sáv módosításainak hátterébe. „A legjobbkor vezetjük be az eurót, a gazdasági válság közepette, hiszen az euró erős pénznem” – mondta a képviselő, s hozzátette, hogy ez a fő oka annak, hogy a válság nem okoz a nemzetgazdaságnak különösebb gondokat, mint ahogy a környező országokban.

A gazdasági krízisről Farkas Iván elmondta, hogy többek közt a jelzálog-válság vezetett hozzá, azt pedig jelentős mértékben a Clinton-kormányzat lakásprogramja eredményezte. A nehezen behajtható jelzáloghitelekből a bankok új értékpapírokat konstruáltak, majd amikor az ingatlanárak Amerikában esni kezdtek, elindult a lavina. A szlovák bankok szerencsére csak minimális mértékben voltak érdekeltek ezekben az üzletekben, de Farkas Iván elmondta, hogy például a Szlovák Nemzeti Bank vásárolt „toxikus papírokat”, vagyis behajthatatlan fedezetű jelzálogleveleket.

A találkozón részt vettek az MKP színeiben beutott önkormányzati képviselők is, ezért Farkas Iván előadását követően a városi ügyek is teret kaptak a fórumon. Nagy Géza volt polgármester több pontban bírálta a városvezetést, ugyanakkor Horváth Géza és Cserba János is kijelentette: komoly munka folyik a város fejlesztésének érdekében, tevékenységi körükhöz közelálló példákat említve szóltak a magyar iskola és gimnázium összevonásának kérdéséről, a kultúra és sport koncepciójáról, valamint a pályázati előkészületekről, a csatornázásról és az idegenforgalom fontosságáról. Az iskola-összevonással kapcsolatban Farkas Iván elmondta: fontos, hogy helyben egyetértés van, és támogatást kap az ügy, így hatékonyabban tudják támogatni a megyei közgyűlésen is. (ik)

Alakul a jövő évi költségvetés

A városi képviselő-testület november 27-én tartotta idei utolsó előtti ülését. A bevezetőben rövid vita után a testület elfogadta a 7/2008 sz. általános érvényű rendeletet (ÁÉR) a városi vagyonnal való gazdálkodásról. A 8/2008 sz. ÁÉR javaslatával is foglalkoztak, amely a kommunális hulladékkal, az apró építkezési hulladékkal való gazdálkodást szabályozza. A határozatot ez ügyben elnapolták, és az elhangzott hozzászólások alapján kiegészítésre visszaadták a kidolgozóknak. Vojtech Tomašovič képviselő a napirendi ponttal kapcsolatban felvetette: meg kellene oldani a hosszú időre leparkolt gépkocsik problémáját, amelyeket – ha rendelkeznek

rendszerrel – nem lehet hulladéként kezelni. A polgármester szerint a most készülő környezetvédelmi ÁÉR kínálhat megoldást. Gulyás Róbert előterjesztett egy arra irányuló javaslatot, hogy a testület vonja vissza az októberi ülésen hozott egyik döntését, amellyel jóváhagyta a telekcserre-szerződést a város és a helyi mezőgazdasági szövetkezet között. Az előterjesztő ismét hangoztatta: inkább a Garam melletti területek megvásárlását részesítené előnyben, mintsem a telekcserét, és megkérdőjelezte a város által felajánlott telkek kiválasztásának módszerét. Az élénk, ám személyeskedésektől mentes vitában, amelyben azért jelzések szintjén megjelentek az ütközési

pontok, nem változott a képviselők többségének véleménye, ezért a testület megerősítette korábbi döntését. A plénum tudomásul vette és jóváhagyta a városközpont területrendezési tervét, és a 6/2008 sz. ÁÉR-t a terv kötelező érvényű részéről. Nem hagyta jóvá az állami vasúttársaság és a város közötti előszerződést a tárgyi teherről. A vasút mögötti terület vízvezeték-hálózatának bővítése miatt a vezeték egy részét a vasúttársaság területén kell vezetni. A képviselők sokallták a társaság által kért pénzügyi kompenzációt, ezért alternatív megoldást keresnek. Második olvasatban került a városatyák elé a következő 3 éves időszak programköltségvetése. A pénzügyi

részleg tanácsának ülésén történő egyeztetésnek köszönhetően általános melegegedés övezte. Ott a részleg vezetőjének meghívását elfogadó döntéshozók megegyeztek néhány projektum prioritásában. A költségvetés végső elfogadása a decemberi testületi ülésen várható. A képviselő-testület úgy határozott, hogy felkéri a szabadidőközpont igazgatóját, nyújtsa be az ez évi tevékenységről szóló beszámolót, valamint a jövő évi tevékenység tervét. A vitában ismét felmerült a városvezetés és a vállalkozók közti találkozó ötlete, amelyből egy szélesebb körű, a lakossággal történő nem formális találkozó tervei is körvonalazódni kezdtek. (ik)

Újabb kamera a térfelügyelő-rendszerben

„A többes optikai kábel, amelyet a Béke utcán vezettek el, tette lehetővé a kultúrotthon előtti térfelügyelő kamera felszerelését. Segítségével ellátunk a Lidl-ig, a szlovák alapiskoláig, és a Komenský utcai buszmegállóig. Bővült a főtéren elhelyezett kamera mozgási szöge is, és ami a legfontosabb, az irányítópult átkerült a városházáról a városi rendőrség helyiségeibe” – mondta Polka Pál, a belügyi részleg koordinátora.

Ahogy meggyőződhattünk róla, a térfelügyelő rendszer nagy mértékben teheti hatékonyabbá a városi rendőrség munkáját. A felvételkészítés és visszajátzás lehetőségének köszönhetően már több incidensre derült fény. Šedivý László városi rendőr: *„A legjobb az lenne, ha valaki egyfolytában figyelni tudná a monitorokat, és a járóroket figyelmeztetné a gyanús eseményekre. Erre azonban személyzetileg még nem vagyunk felkészülve. De már ez is jelentős előrelépés...”*

További kamerák felszerelésével a jövőben lehetőség nyílik újabb utcák és városrészek megfigyelésére, ami hozzájárulhat a közbiztonság növeléséhez és a vandalizmus visszaszorításához. Az együttműködés keretében a felvételeket az állami rendőrség helyi körzeti kapitányságával is megosztják. (sh)

Itt láthatjuk, mi történik a városban ...

422 ezer (14007,83 €) korona bevétel a vásárból

Bár az időjárás nem nagyon kedvezett a hagyományos András-napi vásárnak, a rendezvény mégis sikeresnek mondható. 218 sátrat állítottak fel az idei vásáron, az ország minden részéről, sőt Magyarországról, Lengyelországból és Romániából is érkezett eladók. Az illetekekből a város 422 ezer korona (14007,83 €) bevételt ért el. A gazdag kínálatban helyt kaptak népművészeti termékek is, volt karikaturista, miniatűr üvegtermék-árus, adrenalin-attrakció, a legnagyobb érdeklődés mégis a frissítőket, főleg a mézbort övezte. A vásár jó visszajelzéseket kapott, az eladók elégedettek voltak a szervezéssel, a városi rendőrség nem észlelt semmilyen incidenst. (sh)

További objektumok kapcsolódnak a központi kazánházra

Aki megfordult a napokban a városközpontban, biztosan észrevette az ott folyó földmunkákat. A Tenergo Brno vállalat befektetéséről van szó, amely távfűtés-csővet fektet a központi kazánháztól a Sládkovič utcai kazánházig, hogy rákapcsolják a városi rendőrség épületét, a városházát, és a mozit is. A tevékenység része a hőszolgáltatás centralizációs tervének, amely lehetővé teszi a kazánházak számának csökkentését, valamint a megújuló források felhasználásának köszönhetően a hőszolgáltatás környezetkímélő és gazdaságos menetét. (sh)

A mezőgazdászok a rugalmasabb viszonyokért...

November végén ülésezett a mezőgazdasági részleg tanácsa. A tanácskozás központi témája a képviselő-testület egy korábbi, a város és a szövetkezet telekcserre-szerződéséről szóló határozatának érvénytelenítésére irányuló javaslat volt. Végül a tagok megegyeztek abban, hogy támogatják a már elfogadott határozatot azzal a kiegészítéssel, hogy a szövetkezet a cserét megelőzően tegye rendbe a szóban forgó területet. A hulladék-gazdálkodási általános érvényű rendelettel kapcsolatban a résztvevők hangoztatták, hogy mielőbb szükség lenne egy gyűjtőudvarra, amely csökkenthetné az illegális lerakatok számát. Récsei Róbert koordinátor elmondta még: *„Beszéltünk a jövő évi tevékenységünk-ről is, főleg arról, hogy fel kell térképeznünk a város területét a telkek kihasználtságának és tulajdonjogának szempontjából. Tervezünk egy szélesebb körű nem formális találkozót a helybéli mezőgazdászokkal, amitől a város és a gazdák viszonyának rugalmasabbá tételét reméljük.”* A résztvevők egyetértettek abban, hogy a mezőgazdaság mellett nagyobb figyelmet kell szentelniük az erdő- és vízgazdálkodásnak, valamint a környezetvédelemnek, amelyek szorosan összefüggnek a részleg tevékenységével. (ik)

Zselízi Hírmondó

93701@pobox.sk

IX. évfolyam, 2008. december

Városi újság

Ára: 10,- korona (0,33 €)

Bővül a térfigye-
lő-kamerarendszer

2

Iveta Radičová városunk-
ban járt, találkozott a gimna-
zistákkal, a képviselőkkel, és
meglátogatta a Menedékházat

3

SZERETET – A LEGÉRTÉKESEBB KINCSE A VILÁGON!

A kincs belül rejtőzik. Szemünkkel látjuk a világ ezernyi csodáját, s bensőnkbe engedve mi keltjük életre. Kincs az élet, melynek legnagyobb kincse a szeretet.

Közeleg a karácsony, az év legszentebb, varázslattal teli ünnepe. Mi emberek megpróbálunk szeretettel fordulni egymás felé. Vajon mit jelent a szó: szeretet? Valójában minden csoda alapját. Szívünk mélyéről áramlik, s melegséggel ölel körül. Hatalmas erő rejlik benne, mely gyógyít, félt, segít, tanít és feltételek nélkül ... SZERET. Legértékesebb kincse a világnak.

Elanyagiasodott, materialista világunkban viszont egyre intenzívebben érezzük kihűlni a szeretet melegét. Az embereket elvakítják, eluralják az anyagi javak. Nem látják, hogy a való-

di értéket, nem lehet megvásárolni. Az igazi érték szívünkben található. Próbáljunk meg bensőnkbe, szívünkbe látni és keressük meg önmagunkban a jót és szépet. Szeressük saját magunkat, és képesek leszünk másokat is szeretni. Forduljunk kedvesen mások felé, s érezni fogjuk, hogy minél több szeretet és jószág sugárzik belőlünk, annál több áramlik ránk vissza. Egy mosoly, egy kedves, őszinte szó, csodákra képes. Nem azért születünk, hogy gyűlöljük egymást, hanem azért, hogy szeressünk s szeretve legyünk.

A SZERETET TESZI AZ EMBERT EMBERRÉ!

A szeretet meleg, mint a kályha.

Odatartod a tenyered és érzed.

Felé fordítod az arcod, és sugárzik.

Egy ember körül, aki szeret, más légkör van. Meleg van!

Lászlóffy Aladár

Karácsonyi fények

Este, mikor kigyúlnak a karácsonyi fények, a gyermekkori álmok egy percre visszatérnek. Ekkor a szemekben a szeretet fénye lángol, s a gyertyafénynél még a csillag is táncol.

Mikor a fenyő illata megérinti szívünk, ezen az estén, kicsit az álmokban is hiszünk. Nem szeretnénk mást, csak boldogok lenni, és másokért a szokottnál is többet tenni.

A rohanó világban megkoptak a fények, halványak a hitük, és halványak a remények. Nem szeretnénk mást, csak hinni a szóban, őszintén szeretni, és bízni a jóban.

Órizzük meg a karácsony fényét,
S órizzük a szeretetben való hitünk reményét.
Hisz ma este mink is gyermekek vagyunk,
s gyermekteg vágyainknak ma határt nem szabhatunk.

TISZTELT OLVASÓ!

A MUNKATÁRSÁK ÉS ZSELÍZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK NEVÉBEN

SZERETETTELJES, BÉKÉS
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET,
SOK EGÉSZSÉGET ÉS SIKEREKBEN
GAZDAG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK.

A ZSELÍZI HÍRMONDÓ
SZERKESZTŐSÉGE

Kívánom, hogy e körülölelő melegséget és meghittséget sugárzó érzést érezzék a kedves olvasók az év minden egyes napján!
Békés, örömtől csillogó karácsonyt és boldog pillanatokkal teli új esztendőt kívánok!

Kántor Mária